© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Ніва

Тыднёвік Беларускага грамадска-культурнага таварыства

№ 12 (995) ГОД XX 23 САКАВІКА 1975 г. ЦАНА 60 гр.

Пуцяводныя думкі

Кожны чалавек мае права быць дурнем, супраць гэтага нічога сказаць нельга, але і правам трэба карыстацца з некаторай памяркоўнасцю.

Л. Берне

Злосць скарачае жыццё.

Нізамі

І НА ЧАТЫРОХ ГЕКТАРАХ МОЖНА...

— Э-э! Калі гаспадарка мае ўсяго чатыры гектары, у тым тры гектары ворыўнай зямлі ды адзін — лугі і пашы, тады на такім „маёнтку“ мажлівасці невялікія, не разгонішся! — заўважыць нехта з недаверам. А **Юлія і Уладзімір Паўлючукі** з вёскі Цялушкі, што ў Беластоцкім павеце, даказалі, як можна дабіцца высокіх вынікаў нават на такой маленькай гаспадарцы.

— Не скажу, каб зямля ў нас была надзвычайная, — заўважае У. Паўлючук. — От, такі сабе пясочак пятага класа ды крыху лепшыя кавалачкі над ракою Нарвай і па далінках. Але я дбаю пра яе, як мае быць: і гною не шкадую і мінеральных угнаенняў сыплю, колькі трэба. Стараюся ўсё ў час, у пару зрабіць. І паверце, жыта сею якіх семдзесят пяць сотых, а намалочваю каля 25 цэнтнераў, столькі ж сею і аўса, а ён мне сыпле больш, чым жыта, бульбы з такой жа плошчы збіраю цэнтнераў якіх дзвесце, калі не болей. Не кажу ўжо пра луг, бо хаджу каля яго асабліва дбайна. Ну, і маю якіх семдзесят сотых агароду...

І на гэтай лапінцы Паўлючукі гадуюць тры дойныя каровы, каня, трымаюць дзве мацёры. У год прадаюць па пятнаццаць штук кармнікаў, 35-40 штук парасят, адстаўляюць не мала малака.

— Падстава нашай гаспадаркі — гэта агарод, — кажа Ю. Паўлючук. — Трускалкі, агуркі, памідоры, салат, гародніна, даюць найбольшы даход. Працы каля гэтага, што і выпрастаць плечы. няма калі, бо і расаду выгадаваць трэба, пасля палоць і збіраць. Але, праўду сказаўшы, ад вясны і да восені ўвесь час свежы грош плыве і то не абы-які. Колькі тонаў усяго гэтага: гуркоў, памідораў, трускалак ды іншага за год перавалім — не злічыць. Вось хоць бы ў мінулым годзе. Хто пасеяў гуркі на адкрытым грунце, дык нічога не сабраў. А ў нас яны былі пад плёнкай з фоліі, сыпаліся, што кожны дзень выбіраць трэба было. Сеем пераважна „Полян-1“. Надта ж ураджайны сорт. Маем мы і тутэйшы, цялушкаўскі, можна сказаць, сорт. Таксама добры. Вы маеце ў Беластоку агародчык? О, дык я вам зараз дам нашага насен-

(Працяг на стар. 4)

"БЕЛАРУСКАЯ ПЕСНЯ-75"

Другое месца ў сёлетнім цэнтральным аглядзе ў катэгорыі сучаснай песні ў групе калектываў заняў сектэт з Бельска ў складзе: В. Лукашук, Е. і Н. Навакоўскія, Н. Нікіцюк, В.Раеўская і М. Цар.

Фота Я. Цялушэцкага.

— Гаспадарка — клапатарка, але калі каля яе пахадзіць, жыць можна, як належыцца, — сцвярджаюць Юлія і Уладзімір Паўлючукі.

НАВОДЗІМ ПАРАДАК

Беспарадак — найгоршы вораг дбайнага, сучаснага гаспадарання. А ў нашых вёсках яшчэ рознае прыходзілася бачыць. Ідзем, бывала, вясковай вуліцай і раптам перад вачыма ўзнікае такі ландшафцік, быццам гісторыя адкрунулася на адно стагоддзе назад: маленькая хатка пад дзіравым саламяным дахам, напалавіну разваленая, зарылася ў зямлю і сумна глядзіць на свет выбітымі акенцамі. Пакінулі яе гаспадары, цайшлі кудысьці ў горад шукаць лепшай долі і забыліся пра родны парог. Парахнеюць сцены, цярушыцца салома і... хопіць адной іскрынкі, каб усё гэта за адну хвіліну пераўтварылася ў вогненны факел.

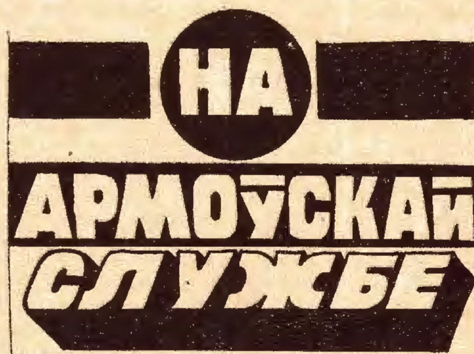
Пажары кожны год паглынаюць нам вялікую маёмасць. Вось у мінулым годзе з дымам, як кажуць, пайшло 75 мільёнаў злотых. На тысячу трактараў хапіла б гэтага капіталу. І так паўтараецца кожны год.

А зойдзеш, бывала, на панадворак да нейкага нядбайнага гаспадара, ды там — божа мой! — саломы па калені, горбы сухога галля, раскіданы дровы, кругом поўна трэсак. Здаралася, на жаль, не адзін раз убачыць такое. А ўжо калі на паддашша залезеш, дык там такая ўсячына, што аж у галаве кружыцца. Усё непатрэбнае з лёгкай рукі ляціць менавіта туды. Шкада нішчыць, мяркуе гаспадыня або гаспадар, можа яшчэ калі на што прыдасца. І так з гадамі паддашша дома пераўтвараецца ў склад вогнепальнай старыны. Да таго ж бывае і так, што гаспадар не заўважыць, што цэгла з коміна выкрушылася, а дым іскры раздувае. Няшчасце гатовае. Астаецца толькі слёзы абціраць і дабівацца дзяржаўнай дапамогі ды пляваць сабе ў бараду: каб я ведаў, што яно так будзе... Трэба ведаць загадзя, трэба прадбачваць.

(Працяг на стар. 4)

ПРАЗ ТЫДЗЕНЬ У "НІВЕ"

На рабочым і сялянскім франтах ● Малы юбілей, а што далей? ● У свеце беластоцкіх назваў і гаворак ● Крах „д'ябальскага саюза“ ● Гігант на Беразіне ● Профіль, прынцыпы... ● Антон Луцкевіч ● Алесь Гарун ● Чыжы ● Калі сніцца нябожчык ● Весткі з Белавежы, Вярхлесся, Гайнаўкі, Чэхаў Арлянскіх, Семяноўкі, Руткі, Тапалян, Сукавіч і і інш. ● Песня „Witaj dniu”.

ОРМО — Добраахвотны рэзерв грамадзянскай міліцыі. Папулярная і вядомая грамадская арганізацыя, створаная ў лютым 1946 года. У сапраўднасці ОРМО ўзнікла зараз пасля вайны. На Гайнаўшчыне, на Бельшчыне, у Сямяціцкім павеце, стыхійна распачыналі дзейнасць узброеныя групы сялян і рабочых для самааховы перад бандамі. Іх ядром з'яўляліся ячэйкі Польскай рабочай партыі.

Старыя, пажоўклыя фотаздымкі. Першамай 1945-46 гадоў. Вуліцамі чырвонай Гайнаўкі ідуць дэманстранты. Наперадзе — армоўцы. „Бандытам рашучы даем адпор!“

— Гайнаўшчына, — сцвярджае I сакратар павятовага камітэта партыі ў Гайнаўцы тав. Людвіг Бартосяк, — багата дрымучымі лясамі, аднак рэакцыйныя банды на Гайнаўшчыне не маглі заснаваць сваіх баз.

У другіх раёнах Беласточчыны, асабліва там, дзе да вайны слабыя ўплывы мелі камуністы, аж кішэла ад тых, што са зброяй у руках рашылі замацоўваць капіталістычны лад у Польшчы. У 1945 годзе бандыцкая групіроўка Млота-Фіялкоўскага налічвала, для прыкладу, 1000 чалавек. З рук гэтых бандытаў загінуў сакратар гміннага камітэта ППР у Клюковічах — Бурыч, спакойны селянін з вёскі Тымянка, у Сямяціцкім павеце. Гэтая ж банда, памятаю, неаднойчы наблiжалася да Вулькі Нурэцкай, аднак там яе сустракалі ўзброеныя армоўцы.

Перад судом у мястэчку Лапы стаў Казімір Камінскі — „Гузар“ і яго лясныя сябры, падначаленыя. Банда Гузара аставіла асабліва крывавае жніво. На месцы для сведкаў паяўляецца маці 17-гадовага Францішка Тымасяка, плача і расказвае:

— Прыйшлі зараз пасля поўначы. Да смерці не забуду гэтай страшнай ночы. Знуткаваліся над ім на маіх вачах. Толькі за тое, што стаў трактарыстам, што дбайна выконваў свае абавязкі. Вось гэты, — выціраючы слёзы, паказвае маці на бандыта Гродскага, — выбіў нашаму Франку зубы, а гэты, — яе палец спыняецца на твары „Гузара“, які цяпер не мае смеласці, каб глянуць на яе, — гэты стаяў побач і толькі смяяўся, калі мой сын пляваў крывёю. Пасля завялі яго ў лес, босага, у адной кашулі... Не ведаю, якія мукі ён там перацярпеў. Раніцай знайшлі мы яго ў лесе, голы вісеў на дрэве... Страшэнна пакалечаны.

Жанчына моўкне, плач давіць горла.

На выстаўцы ў Гайнаўскім доме настаўніка пад шклом пажоўклыя запіскі, якія цяпер сталі ўжо дакументамі тых часоў. Чытаю:

„Пан солтыс вёскі Слоя!

Загадваю, каб далі вы нам налог ад цэлай вёскі: 15 тысяч грашыма, 15 кг сала, 10 літраў гарэлкі, 2 капы яек, каўбасы і хлеба. І каб усё гэта было

(Працяг на стар. 4)

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

КАРЭСПАНДЭНЦЫЯ З МІНСКА

ЦІЛЬ УЛЕНШПІГЕЛЬ НА БЕЛАРУСКАЙ СЦЭНЕ

На сцэне Беларускага дзяржаўнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балету ўбачыў святло рампы новы балет народнага артыста БССР Яўгенія Глебава „Ціль Уленшпігель", напісаны па матывах рамана Шарля дэ Кастэра.

Падзеі балету пераносяць нас у змрочную эпоху войнаў, страшэнных здзекаў і мучэнняў, у эпоху сярэдневякоўя. Аднак жывое адчуванне часу дазволіла кампазітару „перакінуць мост" паміж мінулым і сучасным.

Шарль дэ Кастэр расказаў аб ахвярах Фландрыі, аб слёзах Сааткін і аб попеле Клааса. А сучасны свет усхваляваны трагедыяй тысяч ахвяр фашызму, чые боль, гнеў, попел стукаюць у кожнае сэрца!

Так для беларускага кампазітара сюжэт аб любімым героі Фландрыі набыў сучаснае гучанне.

„Ціль Уленшпігель" — чацвёрты балет Яўгенія Глебава — выклікаў асаблівую цікавасць. Ды гэта і не дзіўна. Творчасць Я. Глебава, кампазітара самабытнай індывідуальнасці, нібы чулы барометр, у многім акрэслівае галоўныя з'явы музычнага жыцця рэспублікі нашых дзён. Кампазітар належыць да ліку мастакоў, якія імкнуцца выказаць свае думкі, свой погляд на свет. Ён пацвярджае права чалавека на шчасце і каханне, раздумвае аб духоўнай велічы людзей і сіле народнай, аб жыцці і смерці.

З найбольшым размахам талент Я. Глебава праявіўся ў жанры балету. Кампазітар убачыў перспектывы жыцця балету ў адносінах да сучасных тэм, у выкарыстоўванні дасягненняў народнага і сучаснага тэатраў, у зліцці музыкі з творамі вялікай літаратуры. Гэтыя тэндэнцыі праявіліся часткова ў яго першых балетах на нацыянальныя тэмы („Мара", „Альпійская балада", „Выбранніца"). Найбольш поўнае ўвасабленне творчае крэда мастака знайшло ў яго апошняй працы — балеце „Ціль Уленшпігель".

Праца над балетам заняла ў кампазітара некалькі год упартай, нічым не вымернай працы.

Не дынаміку сюжэта, а сутыкненне розных светаў, пададзеных блізкім планам, выбіраюць аўтары балета (лібрэціст і балетмайстар-пастаноўшчык заслужаны дзеяч мастацтваў БССР О. Дадзішкіліяні) асноватворчым прынцыпам спектаклю. Якую складаную і багатую гаму пачуццяў раскрывае кампазітар у партытуры балета! Радасць і ясная мара, грубаваты жарт і вострая сатыра, свет трагічных калізій і паўнакроўных жыццёвых уцех! Дастаткова ўспомніць сцэну кары Клааса, заключаючую першы акт балета. Яна прыгадвае велічную фрэску, зробленую рукой вялікага мастака. У ёй — вострыя, эмацыянальныя кантрасты, найвышэйшы ўздым пачуццяў; шматаблічнасць натоўпу і выхапленыя промнем пражэктара фігуры Клааса, Сааткін, Ціля, Нэле, Вялікага інквізітара. З кожнай мінутай усё нарастае драматызм сітуацыі, кожная новая гукавая хваля „захлыствае" з усё большай сілай.

Не вытрымаўшы пакут, мёртвай падае Сааткін. Як доўга і прызнальна гучыць яе перадсмяротны крык! Кампазітар адважна ўводзіць у кульмінацыю сцэны голасу салісткі (меццa-сапрана) і хору. Пакаранне адбылося. Ад гэтага моманту попел Клааса заклікае да помсты...

Музыка балета „Ціль Уленшпігель" запалоньвае эмацыянальнай напружанасцю, экспрэсіўнасцю, вобразнасцю, шчодрасцю фарбаў. Яна пластычная і танцавальная, месцамі вышуканая і эфектная, што сугучна з яе балетным прызначэннем. Кампазітар думае шырока, маштабна, сімфанічна, цудоўна адчуваючы не толькі прыроду з'явы, але і колер.

Адным з галоўных вытокаў музычнай мовы „Ціля Уленшпігеля" стаў народна-песенны фальклор Бельгіі і Фландрыі. Так для характарыстыкі галоўных герояў балета кампазітар выкарыстоўвае шэраг народных бельгійскіх і фламандскіх мелодый. Пры гэтым кожная тэма прадстае ў партытуры творча змененай, узбагачанай фантазіяй сучаснага кампазітара. Супастаўляючы і сутыкаючы на працягу балета абодва кантрасныя светы: дабра і зла, жыцця і смерці, кампазітар праўдзівы ў кожнай сцэне. Часам тэма Філіпа і інквізіцыі набірае вялізнай сілы, выяўляе свой сапраўдны, пагражаючы характар. У нейкі момант Філіп нават трыумфуе: „Вялікі Гёз памёр!"

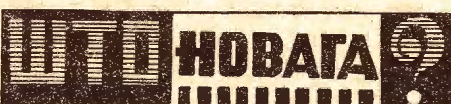

Народны артыст БССР, кампазітар Яўгеній Глебаў з артыстамі балету.

Але Ціль — бессмяротны. „Ён — Фландрыя ўсіх часоў. Ён — сцяг свайго народу". (Р. Ралан).

Лірычнай сцэнай Ціля і Нэле заканчвае Я. Глебаў свой балет. І мы быццам чуем праз вялікі голас Шарля дэ Кастэра: „І ён пайшоў з Нэле, напяваючы дзесятую сваю песеньку, але калі ён заспяваў апошнюю — гэтага не ведае ніхто".

І. Зубрыч

З формулы амерыкана-ізраільскіх адносін бясследна знік знак роўнасці. Той самы, што так доўга стаяў паміж інтарэсамі ЗША і ваенна-палітычнай дзейнасцю Тэль-Авіва.

Амерыкана-ізраільскае ўзаемазразуменне дало трэшчыну адначасова з першымі выстраламі кастрычніцкай вайны, калі выявілася, што безагляднaя падтрымка Ізраіля саджае Злучаныя Штаты на мізэрны энергетычны паёк. Калі б Вашынгтон у сто разоў больш выдаткаваў на ўзбраенне Тэль-Авіва, дык тым не менш не змог бы папярэдзіць апраўданую нафтавую адплату. Наадварот, кожны прыступ ізраільскай агрэсіўнасці толькі мацней закручваў вентыль на трубаправодах, якія жывілі не толькі Паўночную Амерыку, але і перш за ўсё Заходнюю Еўропу.

Такім чынам, традыцыйная блізкаўсходняя палітыка ЗША ўвайшла ў супярэчнасць як з жыццёвымі інтарэсамі амерыканскай эканомікі, так і з ідэаламі атлантычнай салідарнасці. Пад хмурым позіркам Вашынгтона заходнія еўрапейцы пачалі завязванне двухбаковых дзелавых кантактаў з арабскім светам, адначасова набываючы больш цвярозыя думкі адносна палітычнага ўрэгулявання на Блізкім Усходзе.

ЭСКАДРЫЛЛІ БЕЗ САМАЛЁТАЎ

Абмен пасламі паміж ЗША і Егіптам стаў наступным ударам звана, які званіў па традыцыйнаму адзінству амерыканскіх і ізраільскіх інтарэсаў. Сур'ёзныя прыкметы пахаладання заўважаліся і ў захапленні Вашынгтона ідэяй Міжнароднага энергетычнага агенцтва. Гэты блок краін — спажыўцоў вадкага паліва быў задуманы як новы рычаг націску на тыя арабскія дзяржавы, якія сказалі „хопіць!" амерыканскім нафтавым канцэрнам. Агенцтва, зразумела, не падмяняла стары, усё менш эфектыўны палітычны прэс — Ізраіль, але ў той жа час яўна ўрывалася ў сферу яго дзеяння.

Паступова страчваючы сваё значэнне па меншай меры для эканамічнай стратэгіі ЗША на Блізкім Усходзе, Ізраіль патрабуе ўсё большых амерыканскіх падачак на мілітарызацыю, асваенне чужых зямель, латанне бюджэтных дзірак. Нават спрактыкаваныя амерыканскія фінансісты былі здзіўлены, калі шэф тэль-авіўскага знешнепалітычнага ведамства Ігал Алан запатрабаваў у студзені звыш двух мільярдаў долараў на будучы фінансавы год. Гэта ў тры разы больш, чым цяперашнія затраты Вашынгтона па таму ж артыкулу. Каб ацаніць апетыты Ізраіля, дастаткова ўспомніць, што ўсе асігнаванні ЗША на дапамогу замежным дзяржавам на гэты фінансавы год абмяжоўваюцца 2,7 мільярдаў долараў.

(Працяг на стар. 5)

БГКТ ХРОНІКА

■ Як паінфармаваў нас сакратар гайнаўскага аддзела БГКТ, у Скупаве 33-асабовы гурток вясковых гаспадынь пастанавіў уступіць у рады БГКТ. Усе члены гуртка падпісалі членскія дэкларацыі Беларускага таварыства і аплацілі складчыны за 1975 год. Гурток гэты ўзначальвае дырэктар мясцовай васьмікласнай школы Язэп Навіцкі.

■ 6 сакавіка ў Нараўцы ўсе арганізацыі гміны, што ўваходзяць у склад Фронту адзінства народу, у тым ліку і БГКТ, арганізавалі ўрачыстасць, прысвечаную Міжнароднаму дню жанчын. На гэтую ўрачыстасць былі запрошаны ўсе актывісткі кожнай арганізацыі. Школьнікі, у асноўным на беларускай мове, выступілі з цікавым канцэртам. Затым адбылася неафіцыйная частка з сімвалічнай чаркай віна.

■ Нядаўна адбыўся сход у Слоі (Сакольскі павет). На сход прыбыло шмат людзей; 14 асоб выказала жаданне ўступіць у рады БГКТ і падпісалі членскія дэкларацыі. Цяпер гурток гэты складаецца з 21 асобы, а старшынёй яго з'яўляецца Марыя Фідзюкевіч.

■ 8 сакавіка гарадскі аддзел БГКТ у Беластоку арганізаваў урачыстую вечарынку, прысвечаную святу жанчын. З прывітальным словам выступіў старшыня аддзела Мікалай Гайдук. Затым выступілі акардэаністы з музычнага курсу аддзела, а пасля распачаліся танцы.

■ Калектыў песні і танца БГКТ „Белавежа" 8 сакавіка даў два канцэрты ў Мельніку (Сямяціцкі павет).

■ Калектыў песні і танца „Каласкі" беластоцкага гарадскога аддзела выступіў 8 сакавіка ў вёсцы Рыбалы на ўрачыстым вечары, арганізаваным ГС-ам у Заблудаве.

Niedziela 23.III. 6.25 Tech. Rol. J. pol. 6.55 Chem. 7.25 Kurs Rol. 8.00 Przyp. radz. 8.10 Now. w domu i zagr. 8.35 Bieg po zdr. 8.50 Sport. 8.55 Pr. dnia. 9.00 Teleranek. 10.30 Antena. 10.50 Opowieść o bitwie pod Monte Cassino — film. 12.00 Dzien. 12.20 Pr. dla wsi. 12.50 Disneyland — film. 13.55 Słynne symf. Mozarta. 14.10 Nie tylko dla pań. 14.40 Dla dzieci. 15.40 Los. „Toto-Lot. 15.55 BANK MIAST (I). 17.00 Lek. Pegaza. 17.15 Refl. ob. 17.30 Sport. 18.50 BANK MIAST (II). 19.15 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Eneida — film ser. wł. 21.15 Spotk. z J. Boyer. 21.45 BANK MIAST (III). 22.15 Sport.

Poniedziałek 24.III. 12.45 Tech. Rol. Wskaz. met. 13.25 Mat. 15.50 Nurt — Nauki polit. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Dla dzieci. 17.30 Echo stad. 17.50 Kur. Maz. 18.10 Grająca tabakierka — pr. muz. 18.25 Kr. Warsz. i Maz. 18.45 Szare na złote. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Scena Klas. Sofokles „Król Edyp". 21.45 Pegaz. 22.30 Dzien. 22.45 Oferty.

Wtorek 25.III. 6.30 Tech. Rol. Wskaz. met. 7.00 Mat. 8.55 Eneida — film ser. wł. 10.00 Dla szkół: (kl. II lic.) J. pol. A. Fredro „Śluby panieńskie". 10.30 Rodzina Thibault — film ser. fr. 13.45 Tech. Rol. 14.30 Hod. zwierz. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Dla dzieci: Zajęczy los — wid. lalk. 17.10 Na wielkim i małym ekr. 17.40 Krąg. 18.20 Kr. Warsz. i Maz. 18.40 Przyp., radz. 18.45 Sezam. 19.20 Dob. 19.30 Dzien. 20.20 Rodzina Thibault — film ser. fr. 21.50 Świat i Polska. 22.35 Dzien. 22.50 Sport.

Środa 26.III. 6.30 Tech. Rol. Mat. 7.00 Hod. zwierz. 10.00 Hiroszima, moja miłość — film fab. fr.-jap. 12.35 Tech. Rol. J. pol. 13.10 Mat. 13.40 Politech. Kurs przyg. Fiz. 14.50 Nurt — Naucz. pocz. mat. 15.25 Pr. dnia. 15.30 Dzien. 15.40 Piłka nożna: Polska—USA. 16.30 Los. Mał. Lot. 17.30 W rok po pożarze — pr. publ. 17.45 Kr. Warsz. i Maz. 18.05 Kto to widział, kto to słyszał — nowela film. 18.30 Giełda reporterów. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Pr. roz. 21.05 Hiroszima, moja miłość — film fab. fr.-jap. 22.35 Dzien. 22.50 Sport.

Czwartek 27.III. 6.30 Tech. Rol. J. pol. 7.00 Mat. 8.00 Kurs Informat. Systemy przetw. danych. 9.00 Teleferie. 10.45 Wenus 73 — film TVP (S.O.S.). 13.45 Tech. Rol. Fiz. 14.30 Mech. rol. 15.05 Mat. w szk. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Ekran z bratkiem. 17.40 Narodziny opery — prog. muz. 18.10 Kr. Warsz. i Maz. 18.30 Przyp., radz. 18.35 Patrol — mag. sport. 19.05 Szyper — pr. publ. 19.20 Dobr. 19.30 Dzien. 20.20 Wenus 73 — film TVP (S.O.S.). 21.15 Listy i polityka. 21.45 Co nam zostało z tych lat. — M. Fogg. 22.15 Dzien. 22.30 Sport.

Piątek 28.III. 6.30 Tech. Rol. Fiz. 7.00 Mech. rol. 9.00 Teleferie. 10.40 Powrót z frontu — film fab. radz. 14.40 Politech. Kurs przyg. Mat. 15.50 Nurt — Ped. 16.25 Pr. dnia. 16.30 Dzien. 16.40 Pora na Telesfora. 17.15 Publ. sport. 17.40 Dla młodzieży. 18.20 Kr. Warsz. i Maz. 18.40 Warsz. monolog Mikołaja Giaurowa — pr. muz. 19.20 Dob. 19.30 Dzien. 20.20 Mój pr. — przedst. I. Gogolewski. 21.30 Panorama. 22.10 W barokowym nastroju. 22.30 Dzien. 22.45 Sport.

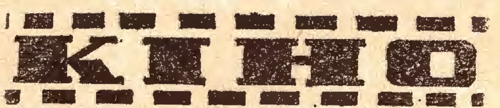
Sobota 29.III. 9.00 Teleferie. 14.35 Pr. dnia. 14.40 Kr. Warsz. i Maz. 15.00 Pr. I prop. 15.15 Dzien. 15.25 Sobótka. 15.50 Harc. popołudnie. 16.35 Brazylia nieznana. 16.55 Korona carów rosyjskich — film fab. radz. 18.00 Drawska wiosna — film. 18.15 Pr. publ. 18.30 Pegaz. 19.20 Dobr. 19.30 Monitor. 20.20 Emancypantki — musical wg pow. B. Prusa. 22.20 Dzien. 22.40 Sport. 22.50 Dziki jest wiatr — film fab. amer.

Piątek 21.III — 8.15 Film ser. 12.45 Film fab. 17.00 Piosenka-75. 17.30 Hokej. Czechosł.—ZSRR. 20.15 Pr. rozr. 21.10 Łyżwiarstwo. Mistrz. ZSRR.

Sobota 22.III — 11.25 Film ser. 15.30 Filmy anim. 16.20 W świecie zwierz. 17.20 Film fab. 19.30 Złota nuta. 20.25 Sala tańców. 20.45 Sport.

Niedziela 23.III — 11.30 Film ser. 13.35 W Moskiewskim Kremlu. 15.00 Panorama międzynar. 15.30 Film anim. 16.15 Sport. 16.30 Klub film. 17.30 Wieczór aut. S. Tulikowa. 21.00 Sport.

Białowieża — Człowiek, który przestał palić — szwedz. 25—26. Arcymistrz — radz. 27—28. Raport 36 — kor. 29—31.

Czeremcha Prawa gwałtu — USA 25—26. Front wyzwolenia — 29. Staroświecki dramat — radz. 30—31.

Czyże Pomyłka szpiega — radz. Poczekam aż zabijesz — czes. 26—31.

Dubicze Cerkiewne Rodeo — USA. Babie lato — buł. 26—31.

Gródek Pociąg pancerny — radz. 29—30.

Kleszczele Rycerz szklanego ekranu — węg. 25—26. Tajemniczy blondyn w czarnym bucie — rum. 27—28. Miłość rozkwita w piątek — rum. 29—31.

Michałowo Dziewczyna szuka szczęścia — ang. 25—26. Prywatne życie Scherloka Holmsa — ang. 27—28. Telegram — radz. 29—31.

Mielnik Z dala od zgiełku — ang. 26. Dowódca łodzi podwodnej — radz. 29—31.

Milejczyce Potop — pol. cz. I 26—31.

Narew Ostatnie wakacje — radz. Tylko umarły odpowie — pol. 26—31.

Narewka Ciemna rzeka — pol. 26—31.

Nurzec Księżniczka Czardasza — węg. 25—26. Dziecioł — pol. 27—28. Opowieść w czerwieni — pol. 29—31.

Orla Czyste ręce — rum. Jeśli dziś wtorek to jesteśmy w Belgii — czes. 26—31.

Rajsk Morgiana — czes. Przerwana pieśń — buł. 26—31.

Suchowola Niech bestia zdycha — fr. Małżeństwo — fr. 26—31.

B.Z.Graf. zam. 1064 P-1

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ГРАМАДА І АВЕЧКІ

Кожная кніжка мае свайго адрасата, кожная павінна адпавядаць акрэсленаму грамадскаму запатрабаванню. Ад гэтага запатрабавання хочацца пачаць разважанні аб тэматычнай накіраванасці „Беларускага календара“ — пастаяннага штогадовага выдання БГКТ.

Каляндар разлічаны на шырокі круг чытачоў, з чаго вынікае, што яго змест павінен быць карысным, цікавым і даступным некалькім тысячам людзей шматлікіх прафесій і з разнастайным узроўнем адукацыі. Гэтага ўжо дастаткова для ўсведамлення факту, што рэдактары календара лёгкага жыцця не мелі і мець не будуць.

Складанасць справы прапарцыянальная да цяжкасці акрэслення зместу гэтай патрэбнай кніжкі. Якім ён павінен быць, улічваючы і патрэбы чытача, і зацікаўленні выдавецтва?

Не будзе, бадай, памылковым сцвярджэнне, што сучасны чытач патрабуе многа як у колькасным, так і ў якасным сэнсе. Пераважная частка яго. патрэб паспяхова задавальняецца прадукцыяй шматлікіх дзяржаўных выдавецтваў. Даступныя кніжкі, часопісы і газеты даюць яму самую шырокую інфармацыю — ад міжнароднай палітыкі да пытанняў агратэхнікі.

У такіх умовах наўрад ці правільнай з'яўляецца рэдакцыйная палітыка, згодна з якой календары запаўняюцца інфармацыямі, якія чытач атрымоўвае з іншых крыніц, да таго часцей, хутчэй і ў лепш дастасаваным выглядзе. Датычыцца гэта перш за ўсё такіх „парад“, як авечкі маюць пладзіцца, а курыцы — несці яйкі. Гэтыя добрыя парады, традыцыя якіх выводзіцца яшчэ з заходнебеларускіх календароў, магчыма, былі апраўданымі ў тыя часы, калі сельскагаспадарчая літаратура была сялянству амаль недаступнай. Сёння, аднак, выклікаюць яны на вёсцы толькі іранічную ўсмешку.

Замест гэтых, на мой погляд, лішніх звестак павінен быць значна пашыраны круг пытанняў, якія даволі правільна распланаваны, напрыклад, у сёлетнім выпуску календара. Пры гэтым хочацца заўважыць, што вялікую карысць і чытачам і самой рэдакцыі дало б устанаўленне ў календары пастаянных тэматычных раздзелаў, праект якіх падаецца ніжэй:

- Свет — калейдаскоп падзей;
- ПНР — сёння і заўтра;
- Наш родны кут (эканамічны і культурны прагрэс усходняй Беласточчыны);
- З жыцця БГКТ (публіцыстычны агляд дзейнасці, сілуэты перадавых актывістаў. Цэлы матэрыял — з захаваннем дакументальнага характару);
- З нашай мінуўшчыны (папулярна-навуковыя нарысы з гісторыі Беласточчыны і беларуска-польскага супрацоўніцтва);
- Народная культура (этнаграфія, архітэктурныя помнікі старыны, фальклор — апісанне абрадаў і цікавейшыя тэксты);
- На ніве асветы (мінулае і сучаснае нашага школьніцтва, сілуэты выдатных педагогаў);
- Наш Парнас (лепшыя ўзоры прозы і паэзіі нашых літаратараў);
- Іншыя аб нас (адгалоскі ў друку аб дзейнасці БГКТ і аб беларусах на Беласточчыне).

Нядаўна давялося мне размаўляць аб календары з сялянамі адной вёскі на Бельшчыне. Не без гонару пачуў я ад іх, што найбольш цікавым артыкулам, апублікаваным у сёлетнім календары, быў нарыс пра Грамаду. Аб авечках не ўспомніў ніхто. Хочацца, каб гэтая ілюстрацыя спрыяла ўсведамленню абсалютнай неабходнасці павышэння тэматычнага ўзроўню календара.

Адным са сродкаў, які хацелася б прапанаваць у гэтай справе, магло б быць пэўнае абмежаванне значнай колькасці дробных інфармацый, змяшчаемых у календары, і пашырэнне аб'ёму папулярна-навуковых артыкулаў. Артыкулаў займальных, не нудных. Здаецца, што магчымасці нашых аўтараў і рэдактараў дастатковыя для таго, каб справіцца з гэтым заданнем.

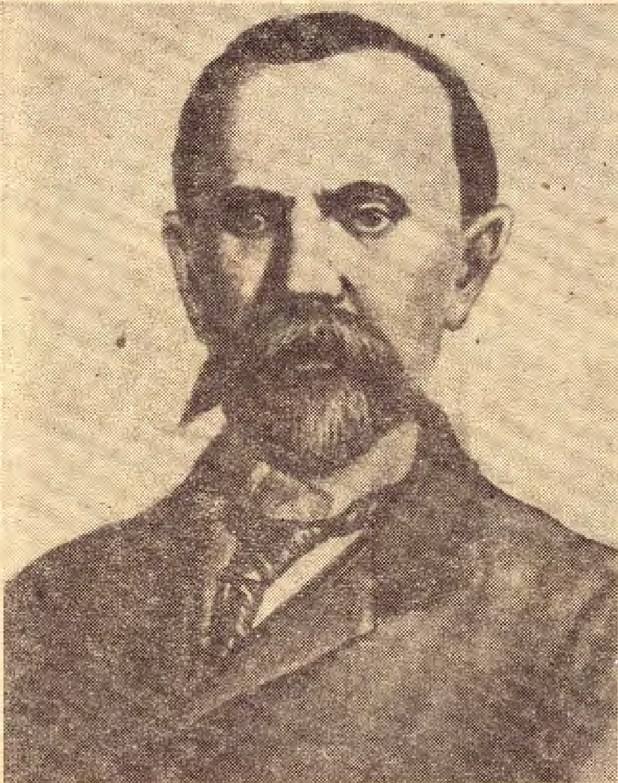
І яшчэ некалькі дробных заўваг:

- Аб'ём календара павялічыць прынамсі да 300 старонак;
- Каляндар павінен быць у продажы ў пачатку снежня (безумоўна);
- Вызначыць рэдактара не на кожны год, а прынамсі раз на пяць гадоў. Не вяртацца да неэфектыўнай практыкі рэдкалегій;
- Пазбягаць аматаршчыны ў мастацкім афармленні, — вокладка календара не павінна адпіхаць чытача.

Юры Туронак

Наш каляндар

21 сакавіка г.г. адзначаем 135-годдзе з дня нараджэння Францішка Багушэвіча (1840-1900), вядомага беларускага паэта-дэмакрата, заснавальніка крытычнага рэалізму ў беларускай літаратуры, удзельніка паўстання 1863 г.

МАЯ ХАТА

Бедна ж мая хатка расселася з краю,
Між пяскоў, каменняў, ля самага гаю,
Ля самага бору, на беражку лесу,
Ніхто тут не трафе, хоць бы з інтарэсу.
Як няма гарэлкі, няма куска хлеба,
Ды які ж інтэрас, каму сюды трэба?!
Да хоць няма хлеба, жабраваць не буду,
Пражыву як-кольвек ад працы, ад труду!

Кепска ж мая хатка, падваліна згніла,
І дымна, і зімна, а мне яна міла;
Не буду мяняцца хоць бы і на замкі, —
Калок свой мілейшы, як чужыя клямкі.
На страсе мох вырас, на маху бярозка, —
Мільшая мне хатка, як чужая вёска.

Сваталі ж мне ў прымы у новую хату,
На зямлю ражайну і дзеўку багату;
Буду жыць, казалі, як які пасэсар,
Ездзіць парай коні, як сам пан асэсар;
Да мне даражэйшы вугал гэты гнілы,
Камень пры дарозе, пясок ля магілы,
Як чужое поле, як дом мураваны! —
Не аддам за сурдут каптан свой падраны.

Клікалі ж у госці і клічуць суседзі.
Не пайду, не трэба, бо, кажуць, заедзі
Ад чужога хлеба губы абсядаюць,
Што чужога прагнуць, то сваё кідаюць.
Я не кіну хаты, хоць вы мяне рэжце,
Не пайду да вас я, хіба у арэшце.

А хоць сілай навет адарвалі б з дому,
Калісьці вярнуўся б, як мядзведзь да лому.
Заваліцца й хата, зарастуць пакосы,
Усё б я вярнуўся, хоць голы, да босы!

Насек бы бярвенняў, нацягаў бы моху,
Зноў бы склеціў хату як-кольвек патроху,
Зрабіў бы камору, выкаваў бы жорны, —
Усё ж свой хлеб еў бы, хоць бы сабе чорны!
Ну дык жа адстаньце, нашто я вам трэба:
Ці каб ваш хлеб есці, ці рабіць вам хлеба?

Францішак Багушэвіч

Анталогія — не анталогія?

У Лодзінскім выдавецтве выйшла кніжка **„Былі ў мяне мядзведзі і іншыя беларускія апавяданні“**. Складальнікам кніжкі і перакладчыкам з'яўляецца Ян Гушча. Яе тыраж — чатыры тысячы экземпляраў.

Змешчаны ў ёй творы наступных аўтараў: Якуба Коласа, Міхася Лынькова, Кузьмы Чорнага, Піліпа Пестрака, Янкі Скрыгана, Аркадзя Чарнышэвіча, Аляксея Кулакоўскага, Янкі Брыля, Івана Шамякіна, Івана Мележа, Васіля Быкава, Івана Навуменкі, Лідзіі Арабей, Уладзіміра Караткевіча, Івана Пташнікава, Вячэслава Адамчыка, Івана Чыгрынава, Анатоля Кудраўца, Барыса Сачанкі і Алеся Жука. Разам — трыццаць пяць загалоўкаў на звыш чатырохстах старонках.

Гушча выразна абмежаваўся да прозвішчаў значных у беларускай літаратуры, абыходзячы бокам аўтараў сярэдняга лёту. Такім чынам ужо наперад пазбыўся ён магчымых параўнанняў з анталогіяй беларускага апавядання. Выдаў звычайны зборнік ды ўсё (аб чым піша ва ўступным слове).

Відаць, памятае ён, што ягоныя **„Беларускія вершы“** спрабоўвалі называць анталогіяй беларускай паэзіі і, натуральна, мелі крытыкі шмат заўваг, пераважна абгрунтаваных.

Якасць перакладаў у кніжцы **„Былі ў мяне мядзведзі...“** выразна лепшая ды, зрэшты, параўноўваць іх з якасцю перакладаў у **„Беларускіх вершах“** можна перш за ўсё на той падставе, што Ян Гушча, як вядома, з'яўляецца перш за ўсё паэтам. Аднак жа не кожны тэкст прыйшоўся Гушчу пад сілу. Напрыклад, апавяданне **„Былі ў мяне мядзведзі“**, адзін з цудоўнейшых твораў у беларускай літаратуры, моцна адстае ў сваёй перакладной версіі ад гучання арыгіналу. Дзесьці падзеліся ў ім архаізаваныя формы, якімі па-майстэрску валодае Уладзімір Караткевіч, аўтар гэтага твора. Ці не лепей было ўключыць у гэту кніжку пераклад апавядання, зроблены Флар'янам Няўважным? Па-мойму, той пераклад значна лепшы... Незаслужана застаўся па-за ўвагай Яна Гушчы Аляксей Карпюк са сваімі мініяцюрамі і кароткімі апавяданнямі. Некалі варшаўскае **„Зьверцядло“** апублікавала вельмі добры пераклад цікавага апавядання А. Карпюка **„Знаёмы незнаёмец“**. Перакладаў яго Віктар Варашыльскі. Не бачу таксама празаічных твораў Еўдакіі Лось, кароценькіх, хвалюючых, несумненна вартых увагі замежнага чытача, польскага.

Прагледзеўшы гэту кніжку, усё-такі цяжка пазбыцца ўражання пэўнай хаатычнасці або, мо дакладней кажучы, адвольнасці ў складанні яе Янам Гушчам. Можна здагадвацца, што ён не атрымаў камплекту прапаноў, якія дазволілі б падрыхтаваць максімальна рэпрэзентабельную панараму выдатных з'яў у сучаснай беларускай навеле і апавяданні. Хаця б за кошт некаторых аўтараў, ужо вядомых польскаму чытачу па папярэдніх перакладах, кніжках.

Урэшце, даведкі аб аўтарах занадта ж грашаць няпоўнай інфармацыяй. Напрыклад, у біяграфічнай даведцы пра Івана Пташнікава не знаходзім ягонай выдатнай кніжкі **„Тартак“**. Быкава ж збеднілі проста непрабачальна! Дзе **„Сотнікаў“**, дзе **„Дажыць да світання“**, дзе **„Мёртвым не баліць“**!? Трэба меркаваць, што ў складанні кароткіх даведак

(Працяг на стар. 5)

Літаратурны вечар

26 лютага ў клубе Ваяводскай і гарадской бібліятэкі ў Беластоку адбыўся літаратурны вечар, прысвечаны беларускай літаратуры. Спачатку выступіў з дакладам навуковы работнік беларускай кафедры Варшаўскага універсітэта др Аляксандр Баршчэўскі. Ён шырока знаёміў удзельнікаў з выдатнымі беларускімі паэтамі і празаікамі, прыгадаў шмат цікавых аўтабіяграфічных даведак паасобных літаратараў, якіх не знайсці ў школьных падручніках беларускай літаратуры. Вершы выдатных беларускіх паэтаў Янкі Купалы, Якуба Коласа, Максіма Багдановіча і Максіма Танка ў перакладзе на польскую мову чытаў акцёр Беластоцкага тэатра імя А. Вянгеркі Анджэй Кароляк. Вечар быў цікавы, змястоўны і таму ўсе цёпла яго ўспрынялі, усе былі пад уражаннем выступлення др А. Баршчэўскага, яго прафесіянальнай эрудыцыі і асабістых літаратурных схільнасцей.

Тэкст і фота
Я. Цялушэцкага

Вершы беларускіх паэтаў чытае Анджэй Кароляк.

Выступае др Аляксандр Баршчэўскі

Удзельнікі літаратурнага вечара.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

(Працяг са стар. 1)

НА АРМОЎСКАЙ СЛУЖБЕ

выканана да 24.III.46 года. Калі гэта не будзе выканана, то пакараем цэлую вёску, забярэм коней, свіней і т.п. Дык лепш выканаць і захаваць у таямніцы". Падпісаў нейкі **Мацей Рузга.** Дзейнічаў ён на Сакольшчыне. На працягу года часу сам сябе з капітана павысіў у генерала брыгады — так падпісваў свае смяротныя прыгаворы. У сапраўднасці быў даваенным малодшым афіцэрам.

Як жа пры гэтых умовах была патрэбная збройная дапамога міліцыянерам і органам унутранай бяспекі! А калі адышлі ўжо тыя гады... тады аказалася, што ОРМО, як добраахвотная грамадская арганізацыя, шмат чаго добрага можа зрабіць нам у штодзённым жыцці, у нашых намаганнях за лепшы і спакойны быт. Цяпер на армоўскай службе ў Беластоцкім ваяводстве знаходзіцца амаль 13 тыс. чалавек. Найбольш сялян, крыху менш рабочых і прадстаўнікоў разумовай працы, а найменш жанчын, іх ледзь 538. Мяркуючы яны, што ОРМО — гэта мужчынская справа.

Меркаванні безасноўныя. Трэба ведаць, што ОРМО цяпер зусім не з'яўляецца нейкім дадаткам да грамадзянскай міліцыі. **Гэта поўнасцю самастойная грамадская арганізацыя,** са сваёй зусім аўтаномнай арганізацыйнай структурай. Толькі мэты яе дзейнасці вельмі часта супадаюць з тым, што робіць міліцыя. Армоўцы наглядаюць за паводзінамі малалетніх, нясуць службу на рэках і другіх вадаёмах, сочаць за парадкам на чыгуначных станцыях і ў цягніках, дапамагаюць пажарнікам і стараюцца ліквідаваць крыніцы пажараў, сустрэць іх можна ў лесе і на рухлівых дарогах, у прыгранічных мясцовасцях, дзе сочаць за няпрошанымі гасцямі. Ва ўсім гэтым жанчыны могуць шмат чаго добрага зрабіць.

У мінулым годзе на долю кожнага армоўца прыпала ў сярэднім звыш 156 гадзін службы, а ў найлепшым па выніках Элцкім павеце — аж 327 гадзін, у Бельскім — 274, у Сямяціцкім — амаль 200. Столькі часу, адарваўшыся ад сям'і, ад дамашніх спраў, прысвяцілі армоўцы грамадскай службе.

А калі да гэтага дадамо, што яшчэ на кожнага армоўца прыпадае звыш 300 зл. грамадскім чынам выкананай працы, дык тады будзем мець нейкае ўяўленне аб самаахвярнасці гэтых людзей. Дацэньваючы гэтую ахвярнасць, грамадскасць Гайнаўскага павету ўганаравала павятовую армоўскую арганізацыю спецыяльным сцягам. Адначасова найбольш актыўныя армоўцы атрымалі дзяржаўныя медалі і ордэны. Пераходны сцяг Беластоцкага ваяводы на гэты год астаўся ў Элку. Другое і трэцяе месца заваявалі ў спаборніцтве Бельскі і Сямяціцкі паветы.

У знак пашаны для армоўцаў грамадскасць Гайнаўскага павету падарыла павятовай армоўскай арганізацыі спецыяльны сцяг.

В. Рудчык
Фота аўтара

(Працяг са стар. 1)

І НА ЧАТЫРОХ ГЕКТАРАХ МОЖНА...

ня гуркоў, спрабуйце пасеяць — не пашкадуеце!

— Яно каб без уласнага транспарту, тады з гародам справа не такая лёгкая, — дадае У. Паўлючук, — бо да Беластока адсюль кіламетраў з трыццаць. Канём калі выбярэшся — усю ноч навылёт цягнешся. Таму ў нашым сяле кожны трэці гаспадар мае сваю машыну, пераважна „Жука". Я таксама прыдбаў яго сабе, і са сваімі гуркамі, ды памідорамі езджу ў Гайнаўку, Беласток, Элк, Аўгустоў, Сувалкі, нават у Гіжыцка і Ольштын завітваю. Многа дастаўляю таксама і ў беластоцкую „Вітаміну".

Што Паўлючукі ўмеюць гаспадарыць і жывуць у дастатку, відаць па дарагой мэблі ў іх доміку, тэлевізары, дарагіх гардзінах на вокнах, дбайна і з густам памаляваных сценах, добрай вопратцы.

Усё ж і на чатырох гектарах можна многа зрабіць...

Мікалай Гайдук
Фота аўтара

— Няма гэта лепшага мяшка, як самой выткаўшы, — кажа маці Уладзіміра, Анастасія Паўлючук, і ў вольную хвіліну жвава націскае на панож свайго калаўротка.

Жэнік і Рома Паўлючукі таксама ад гародніных спраў не цураюцца. Ужо ў канцы студзеня пад іх апекай у скрынках узыходзілі „Раннія кракаўскія", „Фірэбаль" і іншыя сарты памідораў.

НАВОДЗІМ ПАРАДАК

(Працяг са стар. 1)

Вёскі нашы абзавяліся ўжо электраэнергіяй і сучаснай тэхнікай. Трактары, матацыклы, крайзэгі, шрутоўнікі, электрарухавікі, радыёпрыёмнікі, тэлевізары — гэта ж штодзённыя спадарожнікі жыхароў нашых вёсак. Калі карыстацца імі нядбайна або няўмела, тады зноў гатовае няшчасце. Вось сячкарня падключана пад электрарухавік. Даўжэзны электрапровад разам з рухавіком зацярушаны саломай і сечкай, затоптаны ў балоце... хопіць маленькай іскрынкі... Колькі раз у паведамленнях аб пажарах даводзілася чытаць, што ўзніклі яны ад няспраўных электраправодаў. Найчасцей бывае так: перагараць засцерагальнікі (коркі), дамарослы знаток запраўляе нейкі дрот і, быццам бы ўсё ў парадку. Лямпачкі гараць, тэлевізар зіхаціць. А таго, што ўсе электраправады пераграваюцца, доўгі час не відаць. Аднак настане такая хвіліна, што ад нагрэтых дратоў ператлее ізаляцыя, узнікне кароткае замыканне, пасыплюцца іскры — і пажар гатовы.

Беспарадак пагражае не толькі пажарам. Прыгледзьцеся, як ездзяць у нас некаторыя, з божай ласкі, гаспадары. Вупраж у іх складаецца з адной дугі і хамута. Калі прыдзецца раптоўна спыніць каня, або з'ехаць з дарогі, ці даць назад — тады проста бяда, не гаворачы ўжо аб сумным выглядзе такога „экіпажа".

Па нашых дарогах ганяецца цяпер ўсё больш і больш аўтамабіляў. Іх паводзіны на публічных дарогах строга вызначае дарожны кодэкс. Яго правілы адносяцца таксама і да фурманоў. Гаспадары ведаюць, што спераду воз павінен мець белае водбліскавае шкельца, а ззаду — чырвонае, што вечарам і ноччу нельга выязджаць на дарогу без яркага святла, якое белым колерам свеціць наперад, а чырвоным назад. Цёмная, неасветленая фурманка на рухлівай дарозе — гэта яўнае няшчасце. Ведаю, бо сам пару разоў амаль не напароўся на такую фурманку, якая, быццам пякельная з'ява, з начной цемры вырастае перад аўтамабілем.

Беспарадак пагражае яшчэ многімі іншымі няшчасцямі. Вось каб пазбыцца іх або хаця крыху абмежаваць, **беластоцкі ваявода загадаў правесці ва ўсіх вёсках Беластоцкага ваяводства дакладны, паслядоўны кантроль парадку** ў сялянскіх сялібах. Гэта вялікая акцыя. На Беласточчыне 3727 вёсак і звыш 150 тыс. гаспадароў. **Кожную гаспадарку праверацы кантрольныя групы,** у саставе якіх пажарнікі, армоўцы, міліцыянеры і мясцовыя актывісты. **Ускладзен на іх абавязак, каб не прапускалі ніякіх ухібаў ад правілаў у парадку.**

Акцыя „п а р а д а к" ужо распачалася.

М. Нурэцкі

ЧЛЕНЫ ПАРТЫІ

Партыйная арганізацыя ў вёсцы — гэта палітычны кіраўнік і арганізатар. У Паўлах сакратаром партыйнай арганізацыі з'яўляецца дырэктар мясцовай школы, дзеяч БГКТ Валянціна Мароз. ПОП налічвае 15 членаў, у тым ліку адзін кандыдат. Калі б хто запытаў, хто яны, якія людзі ў гэтай вёсцы з'яўляюцца членамі Польскай аб'яднанай рабочай партыі, на гэтае пытанне быў бы толькі адзін адказ: членамі партыі з'яўляюцца добрыя і перадавыя гаспадары вёскі. Многія з іх з'яўляюцца яшчэ членамі мясцовага драматычнага калектыву, які існуе ўжо 20 год. Члены партыі ў Паўлах заўсёды з'яўляюцца арганізатарамі грамадскай працы, карыснай і патрэбнай вёсцы.

ПОП апрацавала цікавую праграму сходаў. Вялікае зацікаўленне і жывую дыскусію выклікала тэма „Член партыі і яго сям'я". У студзені была абмеркавана тэма „Роля партыйнага сходу". На гэты сход прыбылі І сакратар Павятовага камітэта ПАРП у Беластоку Іван Дзенісюк і начальнік Павятовага ўпраўлення Васіль Гулько.

(мх)

Новая кніжка

Усім, хто цікавіцца Белавежскай пушчай, рэкамендуем новую кніжку Вітальда Тыракоўскага „Траперы навукі". На старонках ад 32-ой да 62-ой змяшчаецца раздзел „Траперы Белавежскай пушчы", у якім аўтар вельмі даступна знаёміць чытачоў з навукова-даследчымі працамі працаўнікоў Інстытута даследавання млекакормячых. Прыводзяцца тут выказванні вучоных: Міхаліны і Здзіслава Пуцкаў, Кшыштофа Волка, Анны Бухальчыкавай, Яна Рачынскага, Андрэя Рупрэхта і Станіслава Бароўскага. Цана кніжкі 26 зл.

П. Байко

Беларуская ЛІТАРАТУРА — АЛЯКСАНДР БАРШЧЭЎСКІ

Нашаніўская пара

МАКСІМ БАГДАНОВІЧ — ЧАСТКА XLIII

Па сутнасці закончылі мы ўсе асноўныя інфармацыі аб творчасці Максіма Багдановіча. Засталося зрабіць толькі генеральныя вывады. Багдановіч быў тыповым пісьменнікам-нашаніўцам, хаця нельга яго змясціць у якім-колечы адным рэчышчы, у якой-колечы адной ідэі. Багдановіч быў чалавекам свабоды. Не скоўваў свае думкі якой-колечы адной тэндэнцыяй. І, нягледзячы на гэта, трэба звязваць Багдановіча з нашаніўскай эпохай. Не толькі таму, што яго творчасць амаль поўнасцю змяшчаецца ў перыядзе існавання „Нашай нівы", але і таму, што ў яго творчасці і публіцыстыцы выявіліся амаль усе найбольш характэрныя ідэйныя тэндэнцыі „Нашай нівы". Ідэя адраджэння Беларусі, абарона селяніна, асветніцтва народных мас, карыстанне з дасягненяў культуры суседніх і ўвогуле еўрапейскіх народаў, нацыянальная і грамадская эмансіпацыя, — усё гэта былі ідэі і „Нашай нівы" і Максіма Багдановіча.

Адвага, смеласць — вось асноўныя рысы мыслення Багдановіча. Умеў ён падняць руку на старое, аджыўшае або фальшывае. Глядзеў адкрытымі вачыма на свет. Апрабаваў тое, што на свеце разумнае і прыгожае, асуджаў усё благое. Умеў узняць руку, каб блаславіць дабро і ўдарыць па злу.

Быў чалавекам творчага скептыцызму і крытыцызму. Ведаў, што толькі ў атмасферы свабоднага выказвання сваіх думак, у клімаце змагання розных тэндэнцый можа перамагаць праўда.

Багдановіч хацеў наблізіць беларускую літаратуру да сусветнай літаратуры; сканфрантаваць іх вартасць, выкарыстаць чужы вопыт і параўнаць беларускую літаратуру з літаратурамі іншых народаў дзеля крышталізацыі свайго арыгінальнага, непаўторнага, нацыянальнага аблічча.

Тады, калі амаль усе пісьменнікі-нашаніўцы бралі прыклад з літаратурнага мінулага, Багдановіч, не змяншаючы значэння мінулага, умеў глядзець у будучыню, стараўся акрэсліць новыя шляхі беларускай літаратуры і беларускага нацыянальнага мыслення.

Багдановіч быў інтэрнацыяналістам. Ні ў яго творчасці, ні ў яго публіцыстыцы, нягледзячы на ўсю яго гарачую любоў да айчыны, не знойдзем нават цені нянавісці ці пагарды ў адносінах да якой-колечы нацыі. Паэт любіў усіх людзей свету. У яго грамадным сэрцы хапіла месца не толькі для Беларусі, але і для ўсіх нацый.

Цяжка перацаніць маральнае значэнне Багдановіча і для яго сучаснікаў і для нас, жывучых сёння. Здаецца мне, што дзякуючы Багдановічу страцілі мы тыповую сялянскую боязь, сарамлівасць, забітасць, разгубленасць і захавалі надзею на вечную аднову жыцця.

У многіх сваіх творах Багдановіч моцна падкрэсліваў значэнне формы ў мастацкім творы. Можам нават гаварыць у даным выпадку аб дамінацыі формы над зместам. Аднак вывад аб тым, што Багдановіч — фармаліст быў бы вывадам фальшывым. Пярэчыць гэтаму ўся, як жа багатая зместам, творчасць паэта. Пахвала формы выцякала ў Багдановіча з пераканання ў вялікім уплыве знешняга афармлення рэчаў і з'яў на чалавека.

Музыка — гэта чыстая форма, але як жа моцна можа яна кранущь чалавечае сэрца. Народны вышываны арнамент часта не звязаны з выглядам якіх-колечы канкрэтных рэчаў, але як жа падабаецца ён амаль усім людзям! Так і з паэзіяй. Можам гаварыць аб існаванні ў ёй музыкі або арнамента слова, якія маюць сэнс у саміх сабе і якія гэтым сэнсам дзейнічаюць на сістэму ўражлівасці чалавека.

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

КАМІНАРЫ І ГАСПАДАРЫ

Калісьці гаварылася, што ў такой ці іншай вёсцы столькі то не хат, а комінаў. Даўней нават падатак плацілі ад комінаў. Ды і цяпер: добры комін ў будынку, дык і дым не праходзіць у хату, і ў печы гарыць добра.

Яшчэ не так даўно сяляне чысцілі коміны толькі перад пячэннем хлеба. Работа гэта была даволі складаная. Трэба было ў лесе высячы маленькую елачку, прывязаць яе да доўгай палкі, улезці на хату і (як гэта гаварылася ў некаторых ваколіцах) вешкаю выціраць сажу ў коміне. Калі гаспадар з вешкаю ўлазіў на комін, вядома было, што яго жонка будзе пячы хлеб.

Часы змяніліся. Сяляне ядуць хлеб з гээсаўскіх пякарняў, які прывозяць у вясковыя крамы. Коміны абавязаны чысціць не гаспадары, а камінары. На жаль, у вёсках аб камінарах гавораць многа дрэннага. Рэдакцыя наша час ад часу атрымоўвае лісты, у якіх карэспандэнты крытыкуюць камінараў, іх несалідную працу.

Як выглядае праца камінараў, расказаў нам прэзас камінарскай спулдзельні ў Беластоку Васіль Сайнота. Ён сказаў нам аб долі і нядолі камінараў, аб іх нялёгкай і непапулярнай працы, аб умовах працы і іх паляпшэнні ў апошнія гады.

Як правіла, камінар замазаны сажаю. Яму ў цягніках і аўтобусах ездзіць немагчыма. Харчавацца ў сталовых і барах таксама ён не будзе, бо сваёй адзежаю запэцкае ён суседзяў. Такім чынам, каб ездзіць на вёскі, неабходны камінарам спецыяльны транспарт і харчавацца павінны яны не ў пунктах масавага харчавання. Два гады таму назад камінарская спулдзельня стварыла магчымасці, каб кожны камінар купіў матацыкл. Усе камінары атрымоўваюць цяпер таксама адзежу і бялізну.

Прэзас Сайнота дастае „Дзённік пастаноў" № 5 і з раздзелу 39 (Распараджэнне міністра ўнутраных спраў ад 17.I.1969 г.) прачытаў аб тым, што чысціць трэба вясковыя коміны адзін раз на шэсць тыдняў.

А ці да кожнага коміна лёгка дабрацца, ці гаспадарамі створаны ўмовы для таго, каб улезці на хату можна было не баючыся, што драбіна абарвецца? „Згодна з „Дзённікам пастаноў", гаспадары абавязаны „ўтрымоўваць у належным стане комінное абсталяванне, а таксама абсталяванне, аблягчаючае доступ да коміна..."

Заданнем камінара з'яўляецца не толькі чышчэнне комінаў. Да яго належыць таксама супрацьпажарная прафілактыка. Абавязаны ён паведамляць пажарнай камандзе і міліцыі, калі комін не гарантуе бяспекі, калі ён можа быць прычынай пажару або няма адпаведнага доступу да яго. Пажарная каманда або міліцыя, сцвердзіўшы занядбанне ў камінарскіх справах, можа кіраваць тых, да каго гэта адносіцца, на прысудную калегію.

Зразумела, што справа тут не ў пакараннях, мецъ заўвагі можна як да гаспадара, так і да камінара. Важна, каб было належнае супрацоўніцтва паміж гаспадаром і камінарам.

На Беласточчыне працуе больш як 120 камінараў. Нягледзячы на тое, што ўмовы працы іх значна палепшыліся, што зарабляюць яны добра, бо ў межах 6 тыс. зл., аднак іх яшчэ не хапае ў Бельскім, Гайнаўскім і Сакольскім паветах.

М. Хмялеўскі

ЛЮДЗІ ДОБРАЙ РАБОТЫ

МІКАЛАЙ БОЛБАТ

Ураджэнец вёскі Новае Ляўкова Гайнаўскага павету Мікалай Болбат лічыцца перадавым гаспадаром у гміне Нараўка. Ужо дваццаць гадоў супрацоўнічае ён з сельскагаспадарчым навуковым інстытутам ў Шэпятове. Пад наглядам навуковых работнікаў вядзе ён доследныя палеткі з дванаццаццю сартамі бульбы („Гевонт", „Граніт", „Леніна", „Арол", „Флісак", „Флора", „Пervёснэк", „Піянер", „Уран", „Вышаборская", „Зара", „Эпоха"), васьмю сартамі пшаніцы, шасцю сартамі ячменю. У мінулым годзе спрактыкаваўся ён у вырошчванні шасці сартоў травы („Купкуўка", „Жыціца", „Вестэрвальдская", „Стаклосая", „Дзіпальтэтра", „Райграс"). Некаторыя з гэтых высокаўраджайных сартоў насення розных сельскагаспадарчых раслін ужо ахвотна вырошчваюць у сябе хлебаробы ляўкоўскай акругі.

Дзелавы селянін Мікалай Болбат вядзе 12-гектаравую гаспадарку. Збожжавыя культуры займаюць у яго да чатырох гектараў ворыўнай зямлі. Садзіць ён таксама не менш чым паўтара гектара бульбы (у асноўным „Флісак"). Гадуе ў сярэднім сем штук свіней, тры дойныя каровы і тры штукі рагатага маладняку.

Працавіты гаспадар прадае дзяржаве амаль дзве тоны жыта і ячменю, больш трох тон бульбы, 9000 літраў малака (4% тлушчу). Восенню мінулага года прадаў ён яшчэ тры тоны бульбы аднавяскоўцам, якія не змаглі выкапаць сваёй бульбы з-за размоклага ад частых дажджоў поля.

Яшчэ ў гэтым годзе Мікалай Болбат намеран распачаць будаўніцтва цаглянай аборы, у якой з часам паселіць не менш чым дзесяць кароў, у тым ліку дзве-тры штукі мясных. Варта дадаць, што гаспадар для кароў штогод рыхтуе сочную пашу ў трохкамерным сіласе. Кішонкі робіць з зялёнага жыта або бурачанага лісця і кармавой моркаы. Атрымліваецца адмысловы, багаты вітамінамі корм.

Вопытны гаспадар М. Болбат выконвае грамадскую функцыю члена рэвізійнай камісіі мясцовага сельскагаспадарчага гуртка. З'яўляецца ён членам ЗСЛ. За шматгадовае супрацоўніцтва з сельскагаспадарчым навуковым інстытутам ён узнагароджаны дыпломам.

Я. Цялушэцкі
Фота аўтара

З'езд ЗСЛ у Шудзялаве

У гміне Шудзялава адбыўся гмінны з'езд ЗСЛ. Начальнік гміны — Рыгор Чарневіч у сваім дакладзе высока ацаніў дынамічны рост прадукцыі сельскай гаспадаркі ва ўсіх яе галінах, а самае галоўнае — у жывёлагадоўлі. Была падкрэслена роля ў гэтым гміннай сельскагаспадарчай службы. Адбылася жывая дыскусія. Многа гаварылася аб патрэбе спецыялізацыі ў сельскагаспадарчай прадукцыі. Гаварылі людзі аб магчымасці загаспадарання супольных пасбішчаў, якія цяпер даюць малую карысць. Трэба сказаць, што ёсць іх у Шудзялаўскай гміне каля 400 га.

Гаспадары Шудзялаўскай гміны хочуць спецыялізавацца ў гадоўлі кароў і свіней — у галоўным прадукцыі „вархлякоў". Бяда толькі ў тым, што ўлады сельскагаспадарчых гурткоў не дагрымліваюць умоў кааперацыі з гаспадарамі Шудзялаўскай гміны.

А вось новае праўленне гміннага камітэта ЗСЛ: Веслаў Бах — прэзас, Рыгор Чарневіч — намеснік, Данута Чарэмха — сакратар, Эдвард Чарэмха і Францішак Красоўскі — члены, яны ж перадавыя гаспадары гміны.

Я. Бандарук

Анталогія — не анталогія

(Працяг са стар. 3)

не хапіла кампетэнтнай кансультацыі — што выкрэсліць, а што пакінуць! Ян Гушча мае права не мець добрай арыентацыі ў здабытках беларускай літаратуры, асабліва пасляваеннай, бо менавіта гэты ўрывак яе цікавіў яго. Піша: *„У кніжцы змешчаны апавяданні, напісаныя беларускімі пісьменнікамі пасля вайны".*

Сакрат Яновіч

Ф·А·Л·Ь·К·Л·О·Р

ХРЫСЦІННАЯ

Moderato

Па-ры-нё-чак, ба-бу-лень-кі трэ-бо!

Allegro

Есць у мі-не ста-ра мат-ка-бу-дзе то-бе

Andante

доб-ра баб-ка, дзеў-чы-но ма-я.

— Парынёчак, бабуленькі трэбо! 2 разы
— Есць у міне стара матка —
будзе тобе добра бабка, 2 разы
дзеўчыно мая.
— Парынёчак, кума і кумы трэбо! 2 разы
— У цібе сёстра, у міне брат —
будзе кумаў цэлы рад, 2 разы
дзеўчыно мая.
— Парынёчак, пелюшэчкі трэбо! 2 разы
— У цібе е два фартушкі —
адзін падрэш на пелюшкі, 2 разы
дзеўчыно мая.
— Парынёчак, павівача трэбо! 2 разы
— У міне есць пас едвабны —
будзе то павівач ладны, 2 разы
дзеўчыно мая.
— Парынёчак, калысачкі трэбо! 2 разы
— Паедземо да Кракова —
там калысачка гатова, 2 разы
дзеўчыно мая.
— Парынёчак, выучыці трэбо! 2 разы
— Мы заедзем да Кракова —
выучым за мондра глова, 2 разы
дзеўчыно мая.
— Парынёчак, жаніціся трэбо! 2 разы
— Каб ты, шэльмо, ні даждала —
каб ты за мною шлюб брала, 2 разы
дзеўчыно чужа!

Ад Марыі Юровец, 1921 года нараджэння, вёска Навасёлкі Беластоцкага павету, у кастрычніку 1974 года запісаў Мікалай Гайдук. Нотная транскрыпцыя з магнетафоннай стужкі Людмілы Панько.

(Працяг са стар. 2)

Такое вымаганне нервуе і Пентагон. Масавыя пастаўкі ўзбраенняў Тэль-Авіва прыводзяць на практыцы — як гэта было пасля кастрычніцкай вайны — да спустошэння амерыканскіх арсеналаў. У выніку, як лічаць у Пентагоне, арміі ЗША не хапае цяпер больш чым сотні танкаў, а чатыры эскадрыллі ВПС засталіся без „фантомаў".

Пасля гэтага няцяжка растлумачыць выбухі антысіяніскіх настрояў накшталт таго, якім здзівіў суайчыннікаў старшыня камітэта начальнікаў штабаў Джордж Браун. У „Вашынгтон пост" былі ўсе падставы ўбачыць у нястрыманасці генерала „цвярозае абгрунтаванае хваляванне Пентагона з прычыны ўцечкі дарагой ваеннай тэхнікі ў Ізраіль..."

КАНЕЦ ІДЫЛІІ

Амерыканская грамадская думка нібы настройваецца цяпер па аднаму камертону: так званыя гістарычныя абавязацельствы ў адносінах да Ізраіля супярэчаць нацыянальным эканамічным інтарэсам краіны, звязаным з арабскай нафтай. Так, быў час, калі ЗША маглі падтрымліваць Ізраіль на сто працэнтаў з благаславення еўрапейскіх саюзнікаў і паміж справай напаўняць бензабакі за кошт ахвяр ізраільскай агрэсіі. Рост адзінства арабскіх краін, нязменная падтрымка іх барацьбы светам сацыялізму назаўсёды разбурылі гэту імперыялістычную ідылію.

Нядаўняе інтэрв'ю Джэральда Форда штотыднёвіку „Тайм" — важкае пацвярджэнне пераацэнкі амерыканскім кіраўніцтвам сваёй блізкаўсходняй палітыкі. Форд яшчэ не адважваецца ні парваць, ні нават адкрыта перамяншыць узаемасувязі паміж „нацыянальнай бяспекай" дзвюх дзяржаў. Тым не менш у Тэль-Авіва, магчыма, засталося адчуванне халоднага душу пасля наступных слоў прэзідэнта: „У канчатковым выніку нам прыйдзецца перш за ўсё вышэй усіх іншых уяўленняў зыходзіць з нашых нацыянальных інтарэсаў".

Гэта прасвятленне Вашынгтона было паскорана дзеяннямі заканадаўцаў сіяніскага толку, якія сарвалі буйнейшыя дасягненні мірнай дыпламатыі 70-х гадоў — савецка-амерыканскае гандлёвае пагадненне. Агульнавядома, што праслаўтая папраўка Джэксана-Вэніка пісалася ў тым ліку і пад дыктоўку праізраільскіх колаў, устрывожаных савецка-амерыканскім супрацоўніцтвам у пошуках міру на Блізкім Усходзе.

На чарапкі ў даным выпадку разляцелася не савецка-амерыканская разрадка. Сур'ёзна былі азмрочаны надзеі Амерыкі на савецкі рынак, на перадышку ад эканамічнага спаду, на тое, што чэргі беспрацоўных стануць карацейшымі. Калі суміраваць гэтыя страты, то прыйдзецца прызнаць, што апека над Ізраілем каштуе амерыканскаму падаткаплацельшчыку значна больш чым два мільярды долараў у год.

Хваравіта перажываючы тое, што адбываецца, Тэль-Авіў спрабуе цяпер усяляк падкрэсліць сваю каштоўнасць для стратэгіі ЗША на Блізкім Усходзе. Варта было Вашынгтону выказаць гіпотэзу аб ваеннай інтэрвенцыі ў Персідскім заліве, як міністр абароны Ізраіля Шымон Перэс прапанаваў сваю армію ў якасці выканаўцы. Ізраіль, заявіў ён, гатовы наблізіць вайну да цэнтраў арабскіх краін і нанесці ўдар у глыбіню Кувейта, Саўдаўскай Аравіі, Судана, Лівіі.

Але нават гэта звышпаслужлівасць не здольна затармазіць нарастанне вострых супярэчнасцей паміж даўтачаснымі дзяржаўнымі інтарэсамі Злучаных Штатаў і іх палітыкай падтрымкі ізраільскага экспансіянізму.

В. Сіманаў

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ФОТА ПА ЗАКАЗУ **K. Krawczyk**

Заказвалі: Тося Палаўянюк і Геня Себясевіч з Парцава, Валянціна Максімюк з Плёсак, Лідзія Давідзюк і Гражына Ходак з Гайнаўкі, Анна Герасімовіч і Аляксандр Белаказовіч з Відава.

ВЕР-НЕ-ВЕР ЛЯШЧЫНА

Гараскоп для людзей, што нарадзіліся паміж 22-31 сакавіка і 24 верасня — 3 кастрычніка.

Часта ляшчына бывае невялікая і непрыкметная. Не накідае сваёй асобы, сваіх поглядаў, але калі ўжо пазнаеш яе добра, немагчыма не паддацца яе ўплыву, немагчыма не заўважыць яе арыгінальнай інтэлігенцыі.

Ляшчыне дастаткова таго, што яна мае. Яна ўмее прыстасавацца да ўсіх форм жыцця і ўсё разумее. Яе прывабнасць амаль магічная, і, калі хоча, яна ўмее падабацца, умее прымусіць, каб яе кахалі. Умее быць добрая, шчодрая, талеранцыйная, але можа быць таксама небяспечная, злапамятная. Усё ў ёй бывае магіяй — белай або чорнай, у залежнасці ад хвіліны ці яе капрызаў. Без рэшты добрая, альбо становіча непрыемная ў адносінах да некага — такая якраз ляшчына, і не без прычыны ў сярэдневякоўе часта такіх людзей абвінавачвалі ў чарах.

Калі яна да кагосьці прывязаная, то зробіць усё, каб зрабіць яго жыццё лягчэйшым. Але глядзі ўважліва, калі не заваюеш яе сімпатыі.

Нягледзячы на тое, што ляшчына бывае дыскрэтная і скромная, амаль ніколі не праходзіць яна незаўважаная. Глыбока арыгінальная, непадобная да нікога, трактуе жыццё інакш, як іншыя, і крыху „наперакор“. Нават, калі яе кахаюць, то ўзбуджае яна пачуццё непакою.

Здольная адгадаць самыя скрытыя думкі, робіць нечаканыя вывады, усяго можна па ёй спадзявацца. Ляшчына сапраўды няроўная: умее даць з сябе многа ініцыятывы, але можа і ўсё пакінуць лёсу. Яна гэта сама разумее, хаця прытвараецца асобай развважлівай.

У каханні можа быць наймілейшым альбо найбольш цяжкім партнёрам. Ляшчына зменная і нават у адзін і той жа дзень яе настроі могуць змяняцца карэнным чынам. Прымі ўдзел у ігры з ляшчынай, калі не баішся рызыкі. Калі нават сужыццё з ёю не дасць адпачынку, то будзе ўсё роўна цікавае.

Ляшчына наогул мае шырокія веды, паколькі бывае вельмі здольная, вучыцца і разумее ўсё надзвычай хутка і лёгка. Але толькі ад яе добрай волі залежыць, ці выкарыстае ў жыцці ўсё гэта.

Астрон

Куток практычных ведаў

ЯК ПАДРЫХТОЎВАЦЬ ПІРАГІ НА СВЯТА

Святочныя пірагі заўсёды хочацца спячы як найлепш, калі выпадкова штосьці не ўдасца, то доўга яшчэ ўспамінаем з непрыемным пачуццём закалец у бабцы ці спалены мазурак. Каб пазбегнуць такіх клопатаў, неабходна:

- пірагі падрыхтоўваць дакладна паводле рэцэптаў, згодна з пададзенай мерай і вагою, ні ў якім выпадку не адмерваць прадуктаў „на вока“;
- праверыць, ці ўсе прадукты свежыя, асабліва мука, дрожджы, тлушч;
- падрыхтаваць раней усе неабходныя для пірагоў прадукты і дадаткі;
- бляхі, формачкі вышараваць і вычысціць на дзень раней, каб у той дзень, калі будзем пячы пірагі, былі яны гатовыя і сухія.

ПІРАГІ НА ДРАЖДЖАХ

Характэрны пах і пульхнасць дрожджавым пірагам прыдаюць дрожджы. Колькасць дражджэй, патрэбная для таго, каб цеста падрасло, залежыць ад колькасці цукру, тлушчу і жаўткоў. На кожныя 10 дэкаў тлушчу і 3 жаўткі, дададзеныя да 1 кг мукі, трэба лічыць па 1 дэку дражджэй, а апрача таго 2 дэкі дражджэй лічыць да самой мукі. Такім чынам, калі цеста будзе зроблена з 1 кг мукі, 9 жаўткоў, 25 дэкаў цукру і 25 дэкаў тлушчу, дык трэба дадаць да яго 10 дэкаў дражджэй. Араматныя дадаткі, такія, як ванілін, лімонная скурка, — усё гэта дадаюць у канцы мяшэння цеста разам з растопленым тлушчам. Цеста павінна расці 1-2 гадзіны. Уставіўшы яго ў печку, трэба пільнаваць, каб яно адразу не прыпяклося занадта, бо верхняя скурка тады палопаецца. У час пячэння нельга перасоўваць бляху, бо найчасцей тады менавіта цеста ападае і робіцца закалец.

Спечаныя пірагі крыху астудзіць у формах і толькі тады выкладзіць на чыстую сцірачку. Халоднае цеста можна ізноў палажыць у каменныя формы ці формы з белай бляхі, тады яно будзе менш высыхаць і даўжэй захавае сваю свежасць.

БІСКВІТНЫЯ ПІРАГІ

Лёгкасць і пушыстасць бісквітных пірагоў атрымліваем галоўным чынам дзякуючы пене з бялкоў. Пена ўносіць у цеста шмат паветра, якое пад уплывам награвання расшыраецца і расцягвае часткі цеста. Добра збітая пена павінна быць цвёрдая і не выпадаць з посуду, у якім была збіта. Спалучаць цеста з пенай трэба вельмі асцярожна перад самым пячэннем, паколькі пена наогул нетрывалая і, калі цеста адразу не пячэш, ападае. У час пячэння бісквітных пірагоў таксама нельга кранаць формачку, бо знішчым далікатнае цеста. Бісквітныя пірагі робяць не толькі з мукі, але з маку, альбо арэхаў.

Гаспадыня

Дарагое „Сэрцайка“!

Мне 19 год. Да васемнаццаці гадоў жыла я разам з бацькамі на вёсцы. Сям'я наша многадзетная, небагатая. Я, як толькі стала паўналетняй, пастанавіла адыйсці ад бацькоў на працу ў горад. І добра мне, задаволена, ды і людзі ў вёсцы гавораць, што добра зрабіла, што пайшла на свой хлеб. На рабоце пазнаёмілася я з хлопцам. Не прыгажун ён, але мілы, спакойны, можна з ім пагаварыць, як з дарослым мужчынам. І войска ўжо адслужыў. А я сама нябрыдкая, люблю пажартаваць, усмешка з твару майго рэдка знікае. І падабаюся хлопцу. Пачалі мы спатыкацца. Спачатку было мне ўсё роўна, ці з ім, ці не. Але цяпер, пасля трохмесячнага нашага знаёмства, стаў ён мне вельмі блізкім, і я ўвогуле не ўяўляю жыцця без яго. Усё было б добра, каб не тое, што ў нас на рабоце амаль адны мужчыны і яны ўжо даведаліся, што мы сябруем. А ведаюць яны, адкуль я і з якой сям'і. І дакучаюць мне і хлопцу. Я ўжо не магу гэтак далей цярпець, перажываю і сама не ведаю, што мне рабіць. Парай, „Сэрцайка“!

Аня з Бельска

Не магу, Аня, зразумець, у чым тут справа? Чаму дакучаюць вам хлопцы? Нічога ж хіба дзіўнага, што маладыя людзі сабе падабаюцца, кахаюць адзін другога. Ці дакараюць табе нейкімі сямейнымі непаладкамі тваіх бацькоў? Калі так, дык іх паступак сведчыць якраз адмоўна аб іх саміх. Відаць, прымітыўныя гэта людзі. Якое ж значэнне тут мае, з якой ты сям'і?! Ты ж дарослая, самастойная і можаш адказваць толькі за свае ўчынкі. А можа гэта ты сама надта ўражлівая на гэтым пункце? Магчыма, што мужчыны вось толькі так сабе, проста для жартаў зачапляюць вас. Тады найлепшы спосаб не рэагаваць на гэта. Бо якраз тое, што ты перажываеш, пабуджае іх да дзеяння. Пастарайся весці сябе так, каб убачылі, што абыякавыя табе ўсе іх дакоры. Гэта найлепшы спосаб. Напэўна супакояцца.

„Сэрцайка“

Этнаграфічнае акенца

Дом солтыса ў вёсцы Праневічы Бельскага павету.
Фота Я. Цялушэцкага.

Забітага дзядзьку з Махнача схавалі высока, у сцірце сена на замёрзлай дрыгве.

— Вярнуся і тады пахаваю яго, як чалавека, — ляснік папраўіў на сабе вопратку. — Загінуў ён не па тое, каб вы трацілі час! — з рук Грыгатовіч узяў стрэльбу. — Ну, ідзем.

На другі бераг рэчкі прабраліся па лёдзе, які месцамі патрэскваў, над глыбінямі. Стары меў рацыю: трэба спяшаць! Паліцыя ведае аб Макарэвічу; іначай, не было б сышчыка тут, за ёю.

Зноў казацкая каманда.

— Шукаюць таго падлу, — загаварыў Вільдовіч. Па-праўдзе, дык ён толькі на ўсялякі выпадак здагадваўся, што цэлая гэта ганяніна патрулёў звязана з імі. Лічыў, аднак, што трэба так гаварыць, каб дадаць сілаў сабе і дзеўцы, якая ўжо ледзь ідзе. Паўтарыў ёй: — Памятайце: пугачоў у лесе няма. Перадайце таксама тое, што пачулі ад сышчыка, асабліва пра нейкага Парафіяновіча. Мо што важнае...

— Добра, — адказала яму. — Я ўсё перадам, будзьце спакойны.

Больш не гаварылі.

Пад Васільковам апынуліся на досвітку.

Пайшла да паўстанку, прыгорбленая і адзінокая, крокам безнадзеі; дарогаю, па якой ніхто не ехаў, не ішоў; да далёкага будынка, што прытаіўся за пачарнелымі дрэвамі, таполямі пад пахмурным небам. Жадала, каб дарога гэта не мела канца; і не магла яна зразумець таго жадання: „Таму, што я змучаная. Таму, што я нялюдска змучаная...“

Праз якую-небудзь гадзіну з боку Беластока загудзеў цягнік, віленскі.

Ад'ехала ім, бачачы ў вакне лясок, у якім — Вільдовіч. Акунулася ў дзіўны спакой, такі, якога дагэтуль не спазнавала. За ёю зляснуліся дзверы чагосьці, што ўжо не вернецца. Трывогі? Смяротнай боязі? Рызыкі?

Намагалася задрамаць. Ёй гэта не ўдавалася. Праз некаторы час ужо была ў стане пазбыцца неразумнай радасці ад выратавання, і ад таго, што вязе важныя звесткі. „Хто такі гэты стары? Напэўна ляснік. Ці ёсць у яго сям'я? Ці выратуецца ён?... — ліхаманка адыйшла. — Сышчык сачыў за мною. Чаму? Хацеў ведаць, куды я паеду? А мо шукае канцоў да Макарэвіча?... Не, яны ж могуць сачыць за ім у Вільні, тады, калі выходзіць ён ад мяне! Могуць! Магчыма, усё ведаюць аб ім?... Хто гэта Парафіяновіч? Важны ён? Здраднік? Відаць, здраднік...“

Калі заехала ў Вільню, зразумела яна зразумелае: нельга ісці на кватэру!

Дзе шукаць Макарэвіча?

Блукала па вуліцах ды завулках з надзеяй выпадкова сустрэцца з ім. За яго не баялася; ён не паявіцца ля кватэры: рагавое акно — заслоненае, відаць гэта аж ад пякарні. Выразна відаць: нікога няма дома.

Мела грошы. Заначавала ў гасцініцы Пузыны.

Ранюсенька выходзіла на вуліцы.

* ✲ *

На восьмай вярсце ад Верхлесу адкрыта месца начной страляніны.

Па крывавым ружанцы дайшлі да трупа. Палкоўнік Лосеў пазнаў у ім сышчыка; глядзеў на яго, не злазячы з каня. Нервова дастаў аловак і паперу і напісаў адкрытым тэкстам: „Адначасовыя рэвізіі ва ўсіх з прозвішчам Вітажэнец. Арыштоўваць. Прыязджаю. Лосеў“. Клікнуў афіцэра, усміхнуўся да яго, ненармальна.

— Падбярыце, калі ласка, казакоў і — галопам у Саколку: адпраўце дэпешу, — падаў яму картачку.

Уздыбілі коней.

Лосеву не было больш чаго рабіць у пушчы; трыумф павіс на валаску.

На адпачынак затрымаўся ў леснічоўцы Копная гара; збіраўся з думкамі. Абступалі яго сумненні: што будзе, калі сярод наарыштоўваных з прозвішчам Вітажэнец не акажацца таго, аб якім чуў Парафіяновіч? Трэба дапускаць і тое, што Каліноўскі не з'яўляецца стаўкай руху, аб чым, магчыма, Парафіяновічу было лепей вядома. Людвіг Дзічкоўскі, арыштаваны начальнік Ковенскага ваяводства, называючы Кастуся Каліноўскага галавою беларускага паўстання мог, вядома, памыляцца... „Ці не занадта я выкрыкваў на Парафіяновіча, што гэта ён з'яўляецца галоўным злачынцам, самім Каліноўскім, ад чаго пасыпаліся ў тато слёзы, як гарох. Недалёкі, прытым палахлівы быў з яго чалавек...“ — на дзядзінцы, ля калодзежа, паілі астыўшых верхавых.

Палкоўнік наважваўся адклікаць дэпешу, пагнаць у Саколку пасыльнога, каб... „Эх, хай будзе, што мае быць! А што мае быць? Як прыдумаў, так і будзе! — Ныла ў скронях. — Чаму я не загадаў узяць Грыгатовіч? За ёю жа ехаў сышчык і, праўдападобна, яна

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

ТРЫБУНА чытачоў

Дыскатэка ў Дубінах

Па прыкладу вялікіх гарадоў моладзь вёскі Дубіны арганізавала сапраўдную дыскатэку. Гэта было адно з першых такіх мерапрыемстваў у Гайнаўскім павеце. Танцавальныя марафоны праводзяцца ў мясцовай святліцы ў кожную суботу і нядзелю паводле правіл сапраўднай дыскатэкі і з цудоўнай ілюмінацыяй святла.

Моладзь вёскі Дубіны даказала яшчэ раз, што без вялікіх фінансавых сродкаў можна добра праводзіць доўгія зімовыя вечары, а танцы ў форме дыскатэкі дужа цікавейшыя, чым традыцыйныя забавы.

Сярсацкі

У дубяжынскай краме

У дубяжынскай краме прадаўшчыцай працуе Марыся Шаратуха. Гэта вопытны працаўнік, добра ведае яна патрэбы аднавяскоўцаў і стараецца добра забяспечыць сваю краму. Працаваць пачала Марыся ў 1958 годзе. На працягу 16 гадоў добрасумленна выконвае свае абавязкі. Маюць да яе давер людзі і праўленне ГС у Бельску Падляшскім.

Дубяжынская крама найлепш у ваколіцы забяспечана харчавымі прадуктамі і таварамі штодзённага карыстання. Таму сюды за пакупкай прыходзяць многія з Казлоў, Кошак, Алекшаў і іншых навакольных вёсак.

Мацейка

ВОНА

Заспана сном, глухая,
прыкрыта белью
і зімна, як шрэць...
— устае, ожывае,
робіт пэршы крок:
— хвейны,
другі
буольш
пэўны.
Мые свуой твар,
всю гразь закопуе
глубоко,
— стае
чыста,
лёгка
і прывабна.
Росплываецця на сэрцях во усех,
маячыт свэю красотою,
гладыт тэплэю рукою
волосы
і твар.
Співае,
цілуе
а пахнэ як!
Бо то
— вэсна!

Пятро Кірызюк

Наш экскурсавод

Габрыель Пашко з'яўляецца адным з найстарэйшых белавежскіх экскурсаводаў. Яму ўжо 73 гады. Экскурсаводам стаў у 1959 г. Да сённяшняга дня вадзіў каля 80 тысяч асоб. Прайшоў звыш 20 тыс. кіламетраў. За сваю працу нярэдка атрымліваў словы падзякі ад кіраўніцтва і ад саміх экскурсантаў.

Г. Пашко ўмее цікава расказваць пра гісторыю пушчы. Зрэшты, сам быў сведкам многіх здарэнняў. Найахвотней водзіць старэйшых людзей.

— Яны, — гаворыць, — праяўляюць найбольшую зацікаўленасць, ну, і не спяшаюцца. Ім можна многа паказаць і расказаць.

На жаль, часта яшчэ здараецца, што некаторыя экскурсіі прыязджаюць у Белавежу на тры ці чатыры гадзіны і хочуць убачыць цэлую пушчу. З такімі людзьмі цяжка хадзіць.

Г. Пашко, нягледзячы на гады, вельмі энергічны чалавек. Ён можа прайсці з экскурсіяй хаця б і 10 кіламетраў у дзень. Рух на свежым паветры дае яму сілы і здароўе.

П. Байко

Гурток паляўнічых

Едучы па шашы з Гайнаўкі ў Бельск Падляшскі, па абодвух баках дарогі ўбачыш расстаўленыя праз кожныя некалькі соцень метраў кармушкі для звяроў. Кармушкі такія стаяць на ўсёй адлегласці ад Гайнаўкі аж да вёскі Галады, каля Бельска. Іх напэўна каля 50 штук. Кармушкі расставіў гайнаўскі гурток паляўнічых. Хоць сёлетняя зіма не была цяжкай для звяроў, аднак гайнаўскаму гуртку належыцца падзяка за клапатлівую апеку над імі.

Раса

Шлагбаум

На чыгуначным пераездзе Вітава да зарэзу патрэбны шлагбаум: калі праязджае поезд, дарога павінна быць закрыта. Да бяды тут нядоўга! Штодзённа праязджаюць сюдою сотні фурманак: гэта адзіная дарога, па якой сяляне едуць з далёкіх вёсак па дровы ў Белавежскую пушчу.

Праўда, нейкія работы былі тут распачаты ўжо даўно, але спыніліся па прычыне недахопу нейкіх дэталяў, якія быццам бы цяжка дастаць. Шлагбаум, аднак, гэта не ракета, і трэба, каб чыгуначныя ўлады ў Гайнаўцы нарэшце падумалі аб пераездзе сур'ёзна.

М. Панфілюк

Хоць вочы выкалі

У вёсцы Тафілаўцы па адной палавіне вёскі, тут званай Сёлка, даўжэйшы час увечары не гараць лямпачкі на стаўбах. Перагарэлі. І няма каму іх змяніць на новыя. А гэта заданне манцёраў з Орлі. Ужо многа разоў звярталіся людзі з просьбай да манцёраў, і нічога. Маўчаць. Відаць, просьба жыхароў вёскі Тафілаўцы набірае „ўрадавай моцы" ў арлянскіх манцёраў.

П. Д.

Даклад аб совах

У лютым выступіў у Белавежы з дакладам аб совах др Андрэй Рупрэхт, працаўнік мясцовага Інстытута даследавання млекакормячых. Ён цікава расказаў пра жыццё гэтых захапляючых птушак, паказваў падсобныя матэрыялы, дэманстраваў каляровыя дыяпазітывы. Даклад слухала некалькі дзесяткаў экскурсаводаў.

Варта тут адзначыць, што на свеце жыве звыш 150 відаў соваў, у тым ліку ў Польшчы 13 відаў, а ў самай Белавежскай пушчы — 11 відаў. Яны вельмі карысныя, з'ядаюць менавіта многа мышэй, таму і цэняцца ў біялагічнай ахове раслін. На жаль, людзі маюць да соваў дзіўную прадузятасць і часта іх забіваюць. Кажуць, што совы прадказваюць смерць. Гэта недарэчнасць. Совы з'яўляюцца саюзнікам чалавека ў барацьбе з палявымі шкоднікамі. Варта аб гэтым заўсёды памятаць.

П. Байко

У безупынным дзеянні

Святлану Лукшу ведаюць у Белавежы ўсе. Яна актывістка маладзёжных арганізацый. Сваю дзейнасць на гэтай ніве распачала ў 1967 г. У наступным годзе заснавала гурток ЗСМВ. Уступіла ў яго 25 дзяўчат і хлопцаў. Святлана, як старшыня, найбольш увагі прысвячала культурнаму жыццю. Арганізавала самадзейныя ансамблі, наладжвала танцавальныя вечары, з'яўлялася ініцыятарам многіх грамадскіх работ.

Нягледзячы на мноства працы, Святлана пастанаўляе вучыцца завочна ў Лясным тэхнікуме. У гэтым годзе яна ўжо яго закончыла. Думае ў будучым распачаць навуку ў вышэйшай навучальнай установе. Цяпер працуе лабарантам у Інстытуце даследавання млекакормячых.

П. Байко,
фота В. Мінкевіча

Міхал Наумовіч, Лапічы. ГП БГКТ выдае толькі каляндар у форме кніжкі, а не выдае насценнага календара, таму не можам вам такога выслаць.

Юрка Панасюк, Бельск. Вершы будзем друкаваць.

Іван Кірызюк. Вершы будзем друкаваць.

Ірэна Кузьма, ліцэй у Міхалове. Вершы надрукуем. Здаецца нам, што павінны вы пісаць усё больш. Ёсць талент.

Янка Грыгарук, Галады. Калі ласка, прышліце больш сваіх вершаў. На падставе аднаго немагчыма належна ацаніць вашу творчасць.

Падае карэспандэнт „Раса": „Будучы ў Орлі, я даведаўся, што карэспандэнт „Нівы" са Спічак — Васіль Асеннік увосень 1974 года пайшоў у армію. Таму не паяўляюцца ў „Ніве" яго інфармацыі. Як вернецца дамоў, напэўна зноў распачне супрацоўніцтва з „Нівай".

Я. М. Ну, не, другі раз друкаваць тую самую інфармацыю няма ніякага сэнсу.

Валянцін Анапюк. Што перакруцілі прозвішча — за гэта моцна перапрашаем. Не надрукавалі другога верша — бо трэба пачакаць у чарзе. Адносна скарачэння верша „Каляды" — рэдакцыя мае права не друкаваць слабейшых фрагментаў і з права гэтага карыстае вельмі часта ў адносінах да ўсіх нашых маладых паэтаў. А вы параўнайце і пераканаецеся, што пасля нашага скарачэння верш стаў лепшы.

Бібліятэка

Галады — вёска вялікая. У ёй многа моладзі. Ахвотныя могуць зайсці ў бібліятэку і тут правесці цікава час. А варта сюды зайсці. У нашай бібліятэцы многа кніжак і часопісаў. Можна іх пазычаць у хату, а можна пачытаць на месцы ў чытальні. Можна таксама паглядзець перадачы па тэлевізары.

Бібліятэкарша заўсёды ветлівая. Кожнаму параіць, што выбраць. Дбае таксама, каб сюды прыходзілі новыя кніжкі. Бібліятэка адкрыта цэлы тыдзень апрача чацвяргоў і з'яўляецца добрым месцам, дзе культурна і карысна можна правесці час.

Валянціна Анапюк

Дзе чалавечнасць?

Я хачу расказаць сёння пра гайнаўскую скупку. Было гэта ў панядзелак 3.II.75 г. Па прывычцы, будучы дома, я наведаў Гайнаўку. Паехаў з бацькам на скупку. У гутарках з людзьмі наслухаўся пра класіфікацыю жывёлы. Людзі наракалі на класіфікатараў, што даюць малыя класы. Калі аднойчы прыехала камісія на гайнаўскую скупку, яна класіфікавала кожную штуку ў вышэйшы клас. Як жа дрэнна сведчыць гэта аб гайнаўскай скупцы!

Так вось стаялі мы і гутарылі. Раптам бачым, пры самаходзе, у які зганялі жывёлу, стала збірацца штораз больш людзей. Рашыў і я падыйсці. Рабочыя гайнаўскай скупкі ўганялі ў самаход жывёлу. Забыліся прытым, што нападаў снег і стала слізка. Работа не ішла. Адна з кароў пакаўзнулася на рампе і, падаючы, збіла з ног другую. Каровы ўпалі так, што цяжка было ім падняцца. Рабочыя пачалі біць бедных кароў колькі ўлезла. Абураны народ стаў пратэставаць, пасыпаліся словы аб негуманнасці рабочых. Адна з жанчын, пазнаўшы сваю карову, стала плакаць. Не з-за таго, што прадала, а з-за таго, што так б'юць нявінную жывёлу. Кожнаму таксама было вельмі непрыемна глядзець на гэтую сцэну. Калі з вялікімі цяжкасцямі каровы ўсталі, рабочыя агідна смяяліся: „Бачыце, як захацелі, то ўсталі". Вельмі абурыла ўсіх гэтая сцэна, і задумаў я напісаць пра гэта ў рэдакцыю. Можа пры вашай дапамозе што-небудзь зменіцца на гайнаўскай скупцы жывёлы.

Хачу дадаць, што можна не дапусціць да вышэй апісаных сцэн. Хопіць толькі залажыць аполкі, або кусок жэрдкі між стаўбцамі агароджы. Не будзе тады так слізка, і жывёла не будзе падаць. Ды аб такой простай рэчы неяк ніхто не падумае з працуючых на скупцы.

Мікалай

У АДКАЗ НА НАШУ КРЫТЫКУ

У ВОДНАЙ СУПОЛЦЫ „МАЛЫНКА"

Адказвае:

Powiatowy Związek Spółek Wodnych w Hajnówce.

W odpowiedzi na Wasze pismo z dnia 27.I.1975 r. w sprawie niewłaściwej konserwacji urządzeń melioracyjnych w Spółce Wodnej w Trześciance, Powiatowy Związek Spółek Wodnych w Hajnówce wyjaśnia, że w dniu 31.I.1975 r. odbyło się walne zgromadzenie w/w Spółki przy udziale 60-ciu członków Spółki oraz przedstawicieli UG. Narew i PZGWiM w Hajnówce, na którym omówiono wykonanie zadań konserwacji w r. 1974 oraz plany pracy i budżet na rok 1975.

Zebrani członkowie Spółki Wodnej nie wnosili krytycznych uwag w stosunku do wykonawstwa robót w r. 1974. Jednak obiektywnie należy stwierdzić, że wykonanie konserwacji z uwagi na niesprzyjające warunki atmosferyczne oraz brak miejscowych pracowników, przebiegał ze znacznym opóźnieniem. Rozmiar konserwacji został wykonany w całości zarówno w r. 1974 jak i w latach poprzednich, jedynie konserwacja gruntowa, polegająca na większym odmuleniu dna, naprawie umocnień itp. nie została wykonana w całości, na co wpłynęło przede wszystkim małe zaangażowanie się miejscowych członków SW.

Na ewidencji Spółki Wodnej znajdują się wszystkie rowy melioracyjne wraz z przepustami betonowymi i zastawkami. Mostki drewniane, wykonane przez samych rolników, nie są mostkami Spółki Wodnej i Spółka Wodna nie odpowiada za ich stan techniczny.

W okresie jesiennym wskutek olbrzymiej ilości opadów atmosferycznych, część budowli uległa częściowemu uszkodzeniu. Naprawa ich została ujęta do planu pracy na rok 1975, a wykonanie całości planowanych robót uzależnione jest w znacznym stopniu od zaangażowania się miejscowych członków Spółki.

Kierowik
(—) Konstanty Kojło

з'яўляецца прычынай ягонай смерці... Арыштаваць Марыю Грыгатовіч? Няўжо яна настолькі наіўная, каб, адкрыўшы, што мы сочым за ёю, ісці цяпер на сваю кватэру?! Хто думае, што вораг з'яўляецца дурнейшым ад яго, той не павінен працаваць у паліцыі. Той з'яўляецца шкоднікам! — палкоўнік захваляваўся нечым далёкім і хуценька вярнуўся да справы. — Дарэчы, ці Грыгатовіч жыве? Хто тут страляў і да каго? Слядоў шмат, розных..."

Данесена, што на сцірце ля Сакалды знойдзен труп старога селяніна, невядомага. Загінуў не пазней, чым праз суткі. Сляды ж павялі да Васількова; да Супраслі — аднаго чалавека, мужчыны. Пачынаюцца ад хаты лесніка Адама Вільдовіча, якога не маглі адшукаць. Існуе дапушчэнне, што гэта яго сляды...

— Няважна! — Лосеў заенчыў на афіцэраў, цалкам без прычыны. „Выехала ў Вільню. З Васількова. Яна ўжо ў Вільні!" — нацягнуў пальчаткі.

Як дастаць да галавы паўстання?

* * *

Адам Вільдовіч доўга ішоў гасцінцам, па наезджаных каляінах, каб загубіць след у Супраслі, дзе, на шчасце, не было ў яго знаёмых. На пагорку за мястэчкам, ля Цілічанскай дарогі, засеў ён у кустах; бачыў вуліцы.

Каля абеду з'явіліся ў завулках казакі і жандары. Яны перапынялі прахожых, распытвалі. Гэта пра яго! „Дудкі вам!" — Вільдовіч ачысціў стрэльбу, якой дасталася за час вандроўкі.

Наймацней балела тое, што не зможа пахаваць Андрушку Гіміка з Махнача. Адзінае, што засталося яму, гэта рухацца дапераду, блукаць. Ён слушна меркаваў, што назаўтра пачнецца дакладнае асочванне жандарамі ваколіцы Супраслі, каб устанавіць далейшы напрамак пагоні. Узімку гэта няцяжка.

Забіўся ў дрымучыя нетры, вымасціў сабе логава пад ялінавай страхою. Расклаў там агонь; грэўся, а ў бляску полымя таемна пабліскваў на ягонай далоні „Сярэбраны яздок" — меч кідаў бліскавіцы.

Вільдовіч не спаў.

Ноч, як добрая маці, дарыла лесніку супакой. Па-савінаму рассеўшыся ў вярхах, чуйна дапільноўвала яна цішыні. Водбліск ад жару ткаў пазалотаю падвоблачныя сцены. Лесавік, засаромлены буянствам, не падаваў голасу.

Вільдовіч час ад часу драмаў па-старэчаму.

Калі месяц выкаціўся на сярэдзіну неба, стары ўстаў, засыпаў вогнішча снегам і, не спяшаючы, пайшоў.

Раніцай быў ён ужо ў Беластоку, дзе, прыхаваўшы стрэльбу, наняўся за пільшчыка. У купца, на Старабаярскай вуліцы.

(Заканчэнне ў наступным нумары)

NIWA Skr. poczt. 149. 15-950 Białystok. TELEFON 2-32-41. PRENUMERATA: Oddziały „Ruchu", urzędy pocztowe i listonosze. Wydawca RSW „Prasa—Książka—Ruch" Indeks 36911/36671.

© PDF: Kamunikat.org 2020 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020

Жаніх з камп'ютарам

Асабістае жыццё ў мяне ідзе так, як мокрае гарыць. Ніяк ажаніцца не магу. Усё часу няма, а дакладней — рашучасці не хапае.

„Параіцца б з кім вопытным", — думаю. І раптам успомніў. Ёсць адзін знаёмы кандыдат навук. Праўда, таксама халасцях, але ўсё ж такі 40 гадоў мае, шмат чаго бачыў.

Сабраўся ў госці да яго.

Сядзім за бутэлькай віна, размаўляем.

— Ты, брат, ад жыцця адстаў, — кажа. — Газеты чытаць трэба. Век цяпер які? Што ж ты думаеш, так сабе колькасць разводаў расце? Не-е. Гэта дыскрэдытацыя пачуццяў. Пачуцці не вечныя. Адпаведна і сем'і, якія створаны на іх аснове. Не дарэмна на захадзе звяртаюцца за дапамогай электронна-вылічальных машын. Машына — аб'ектыўны суддзя. Падлічыць усё і найбольш падрыхтаваную кандыдатуру знойдзе. Статыстыка даказвае, што такія сем'і больш трывалыя ў цяперашні век.

— Як жа гэта машына можа выбіраць жонку чалавеку? — пытаю.

— А вельмі проста. Вось я таксама жаніцца збіраюся. Тры кандыдатуры ёсць: Ніна, Валя і Таня. Ёсць адпаведная шкала ацэнак. Характарыстыку кожнай кандыдатуры я закладваю ў камп'ютар. Праз імгненне атрымліваю вынік.

НІНА — 24 гады + двухпакаёвая кватэра без бацькоў + 120 рублёў у месяц + трэці курс інстытута + вельмі прыгожая + другі шлюб + дача = 35 ачкоў.

ВАЛЯ — 27 гадоў + двухпакаёвая кватэра з бацькамі + 200 рублёў + навуковая ступень + прыгожая з выгляду + першы шлюб = 33 ачкі.

ТАНЯ — 20 гадоў + аднапакаёвая кватэра без бацькоў + 80 рублёў + вышэйшая адукацыя + прыгожая + першы шлюб + аўтамабіль = 35 ачкоў.

— Зразумела, што цяпер я павінен звяртаць увагу толькі на дзве кандыдатуры. Застаецца дыферэнцыраваць менш значныя дэталі і зрабіць канчатковы выбар, — закончыў ён.

Усё ж жаніцца такім чынам я не адважыўся. Пачакаю, думаю, як у яго атрымаецца.

Зайшоў праз месяц. Ён сядзеў за новымі падлікамі. Ніна перайшла ў новую ўзроставую катэгорыю, Валя размяняла з бацькамі кватэру, Таня прадала аўтамабіль і купіла норкавае футра.

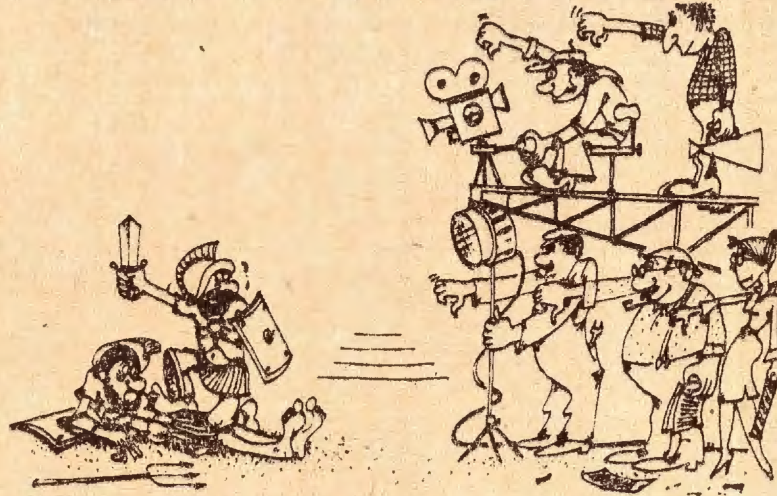
Яшчэ праз месяц у Валі вырас заробак, Таня купіла каляровы тэлевізар, а Ніна кінула інстытут. Мой сябар сядзеў вечарамі і складаў больш дасканалую праграму для ЭВМ. Яшчэ праз месяц усе тры кандыдатуры выйшлі замуж, не дачакаўшыся канчатковых падлікаў.

Ян Герскі

Без слоў.

НІЎКА

— Калі вы навучыцеся рубаць галовы?!

РАННІ

Пажылы чалавек сустракае на вуліцы малога, які курыць і кажа:

— Эй, сынок! Рана ж ты пачаў!

— Як рана? Дык ужо ж поўдзень.

ПАЧАСТАВАЛА

Прыехаў аднойчы зяць да цёшчы. Нарубаў дроў, нанасіў вады. Паклікала яго цёшча абедаць. Паставіла закуску, пляшку малюсенькую падае зяцю і гаворыць:

— А каб таму рукі паўсыхалі, хто робіць такія чаркі!

— А каб таму й вочы павылазілі, хто іх купляе, — адказаў зяць.

КАСТУСЬ

— Чаму бяжыш, Кастусь?
— Каб спыніць бойку.
— А хто б'ецца?
— Адзін мой сябар і я.

Я І МЫ

Наш Якаў
На нарадзе „якаў":
— Я,
Я,
Прадукцыя мая.
Я абяцаю вам...
Я сам...
А як дайшло да браку,
Заенчыў небарака:
— Як, як...
Мы дапусцілі брак?

Міхась Скрыпка

ВЫБІВАЛКА

— Выбачайце, пані Андрушкевіч, ці не маглі б вы пазычыць вашу выбівалку для дываноў?

— Калі ласка. Толькі муж прыдзе з працы не раней пяці...

НЕ НОСІЦЬ

— Выбачайце, але ці не здаецца вам, што цяпер ужо не модна насіць такія вісячыя вусы, як у вас?

— А я іх не нашу, я даношваю...

ВЯДОМАЯ АСОБА

На адной з лонданскіх вуліц выпадкова сустрэліся два джэнтльмены.

— Мы з вамі дзесьці сустракаліся. Ваша аблічча мне вельмі знаёмае. Як ваша прозвішча?

— Шоу.

— О, вы вельмі вядомая асоба...

— Яшчэ як! Я дваццаць гадоў гандлюю малаком у гэтым раёне.

ГУМАР З

ПАН І МУЖЫК

Ехаў Іван на кірмаш прадаваць свінню, а насустрач пан з сабачкам.

— Прывітанне, Іван, — гукнуў пан, — што гэта сёння, што ні мужык, то й свінню на возе.

— Ды й у вас таксама сёння, што ні пан, той сабака, — адказаў Іван.

...Свой працоўны стаж ён пачаў з 15 сутак.

...Каб мець вагу, трымаў камень за пазухай.

ПЕСНІ ПА ЗАЯЎКАХ

Па просьбе Клары Кердэлевіч і Рэні Федарук са Снежак, Веры і Марысі Манцюк з Мікуліч, Ніны Бэбко, Надзі Антасюк, Надзі і Валі Ціханюк з Гародчыны, Люцыны і Ірэны Германюк з Прагалаў, Іры Амельянюк з Трасцянкі, Гражыны Макарэвіч і Іяланты Аўласюк з Беластока змяшчаем папулярную

MY MELODY OF LOVE

(B. Vinton, H. Mayer)
Bobby Vinton sings

Im looking for a place to go
So I can't be all alon
From thoughts and memories
So that when the music plays
I don't go back to the days
When love was you and me, o, o...

Moja droga ja cię kocham,
Means that I love you so,
Moja droga ja cię kocham,
More than you ever know.
Kocham ciebie całym sercem
Love you with all my heart.
Return to me and always be
My melody of love.

I wish I had a place to hide,
All my sorrows, all my pride,
I just can't get along.
Because the love once so fine
Keeps on hurting all the time,
Where did I go wrong, o, o...

Moja droga ja cię kocham...
Return to me, and always be my melody of love.
La la la la la la la la, my melody of love,
La la la la la la la la, my melody of love,
La la la la la la la la, my melody of love...

ЖАНІХ

Адзін буйны біржавы магнат з Уолстрыта закахаўся ў актрысу і на працягу многіх месяцаў заляцаўся да яе. Вырашыўшы з ёю ажаніцца, ён прадбачліва наняў прыватнага дэтэктыва, каб высветліць, з кім водзіцца яго нарачоная, якое ў яе мінулае і іншыя дадзеныя з яе біяграфіі. Праз нейкі час ён атрымаў справаздачу ад дэтэктыва, дзе паведамлялася, што міс Блэнк карыстаецца цудоўнай рэпутацыяй. Яе мінулае беззаганнае. Яна сустракаецца толькі з паважанымі людзьмі. Толькі ў апошні час яна пачала бываць у таварыстве аднаго бізнесмена, у якога вельмі падазроная рэпутацыя.

— Гавораць, вам трэба зрабіць сапраўдны шум?

Курёзы

АДЗІН НЕДАХОП

Адзін пачынаючы аўтар прынёс А. М. Астроўскаму п'есу і папрасіў прачытаць яе. Праз тыдзень ён прыйшоў за адказам.

У вашай п'есе ёсць адзін недахоп, — сказаў Астроўскі.

— Толькі адзін? — уцешыўся аўтар. — Які ж, скажыце, калі ласка?

— Надта доўгая.

— Што ж вы параіце мне зрабіць, Аляксандр Мікалаевіч?

— А вось што, бацюхна: спачатку адкіньце першую палавіну.

— А потым?

— А потым і другую!

СПАКОЙНАЯ РАБОТА

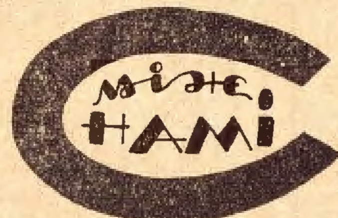
Журналіст, які рыхтаваў рэпартаж аб цыркавым прадстаўленні, быў здзіўлены незвычайнай адвагай аднаго дрэсіроўшчыка: павярнуўшыся спіною да льва, утаймавальнік засоўвае галаву ў пашчу леапарду і пры гэтым яшчэ ўхітраецца ўтрымліваць на паважнай адлегласці чорную пантэру. Гледачы віталі смельчака бурай авацый.

За кулісамі журналіст спытаў дрэсіроўшчыка, ці даўно ён працуе з драпежнікамі.

— Не, — прызнаўся артыст. — Да мінулага года я працаваў шафёрам аўтобуса, развозіў па дамах школьнікаў, але мне давялося пакінуць гэту работу, таму што дзеці занадта неспакойны народ...

ГОЛАС ЛЮБІМАГА САБАКІ

Для адной з перадач нью-йоркскага тэлебачання спатрэбіўся брэх сабакі. Яго выдатна імітаваў вядомы гукапераймальнік Ральф Форд. На наступны дзень тэлебачанне атрымала пакунак з ласункамі для сабакі, гумавую костку і запіску наступнага зместу: „Усхвалявана да слёз. У маёй любімай таксы Бена, якой ужо няма на свеце, быў такі хвалюючы голас".

Блазны адцягваюць увагу ад голых каралей.

© PDF: Kamunikat.org 2020
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2020